VOL. XII. ÉVFOLYAM. HIMLERVILLE, KY. 1924 DECEMBER 11. No. 50. SZÁM.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES.

HIMLERVILLE, KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES.

Fairmont körül ujra csatározások folynak.

Napirenden vannak a dynamitos merényletek és tüzek. — Star City, W. Va. mellett összecsaptak a sztrájkolók a sztrájktörőkkel. — A New-England Fuel & Transportation Co. sorra lecsukatja a sztrájkolókat.

A néhány hetes csend után Fairmont vidékén ujra fellángolt a harc. Néhány hetes csend után ismét napirenden vannak a tipli, burgindház robbanások, tüzek és az éjszakák puskaropogástól, dynamitrobbanásoktól hangosak.

Fairmont vidékén az éjszakákat tábortüzek világitják meg, épen ugy, mint a csatatereket. A kilakoltatott bányászok melegitik a tábortüzek mellett gém beredett tagjaikat. Százszámra élnek sátrakban a kilakoltatott bányászok, akiknek családjaik sorra betegszenek a nagy hidegben. A szervezet mindent elkövet, hogy tető alá juttassa a hajléktalan bányászokat, de ez nagyon nehezen megy, mert a vidéken alig vannak üres magántulajdonban levő házak.

A társaságok nem tágitanak szándékuktól, hogy örökre végezzenek a szervezettel és kiirtsák Észak West Virginiából teljesen a United Mine Workerst.

Vonatszámra hozzák a városok söpredékéből és a déli államok négerjeiből toborzott sztrájktörőket, akikkel pótolni akarják a régi szervezett bányászokat.

A bányászok elkeseredése már tetőpontján van és Van Bittnernek a szervezett által Észak West Virginiába rendelt vezérnek óriási erőfeszitésébe kerül a nagyobb zavargások megakadályozása. Kisebb zavargások igy is napirenden vannak.

Star City, W. Va.-ban is sztrájktörőket állitott be a társaság, amit a szervezett bányászok természetesen nagy elkeseredéssel látnak. Mégis békésen folytatták sztrájkjukat, mert nem akarták, hogy a fegyveres őrök beléjük kössenek.

Hiába volt azonban minden vigyázatuk, mert a sztrájktörők közül hárman megtámadtak egy szervezett bányászt és a szervezet szidalmazása közben félholtra verték és aztán otthagyták az ut porában. Eszméletét vesztette és csak később találtak rá a járókelők. Annyira összeverték a vitéz sztrájktörők, hogy az orvosok azt hiszik, hogy egyik szemét is elveszti szegény bajtársunk.

Ilyen módon keseritik el még jobban a sztrájkolókat.

A Brady Warner Coal Co. is egyike azon társaságoknak, mely a legkiméletlenebb harcot folytatja a szervezett bányászok ellen.

Sztrájktörőket toboroztattak ők is, leginkább négereket. A boarding-házukat is ezekkel töltötték meg.

A mult héten a boardingház mellett haladó vonatból dynamitot dobtak a boardingházra, mely fel is robbant és szétrombolta a házat. Csodálatosképen a benntartózkodó négerek kisebb horzsolásokon kivül teljesen épen maradtak.

A nyomozást meginditották és a tetteseket a kilakoltatott bányászok között keresik.

Egy másik robbanás a Clarksburg Big Vein Coal Co. Adamston, W. Va. bányája mellett történt. A vasut ott magas töltésen fut és egy helyen a magas épitmény cementtel van megerősitve. Dynamitot helyeztek az épitmény alá, mely fel is robbant és nagyon megrongálta az épitményt. Ez már a második dynamitos merénylet ennél a társaságnál két hónap alatt.

Grant-Town-ban egy néger tulajdonát képező poolroom robbant fel. Négy szervezett bányászt letartóztattak, akiket gyanuba vettek.

Különben Grant-Townban csapatostól tartóztatja le a New England Fuel & Transportation Co. a bányászokat. Egyre másra viszik el a bányászokat, akiket a társaság a legkülönbözőbb ürügyek alatt csukat le.

Két bányászt börtönbüntetésre itélt a biróság, akiket szintén a New England társaság jelentett fel, azzal a váddal, hogy a bányaőröket megtámadták.

A biróság az itélet indokolásában nagyon megmutatta, hogy a társaságoknak fogja pártját.

Azt állitják, hogy a társaság nem akarta a szervezetet ott letörni, csak épen azt kérték, hogy a régi munkabéreknél olcsóbban kössön szerződést a szervezet.

És ők csak akkor határozták el a szervezet kiirtását, amikor a United Mine Workers mereven elutasitotta az ólcsóbb munkabérek mellett való szerződést.

A biróság ugy látjuk nem tud vagy nem akar tudni arról, hogy a United Mine Workers igen is engedékenységet tanusitott, hiszen a baltimorei egyezményben a bányászok sok olyan munkát vállaltak ingyen amiért azelőtt fizetést kaptak. Nem a bányászok foglalták el tehát a merev álláspontot, hanem a társaságok, melyek már régen elhatározták, hogy szabadulni fognak a szervezettől.

A biróság ájtatosan égre szegzi szemét és azt is mondja az indokolásában, hogy el kell ismerni mindenkinek munkához való jogát és senkit sem szabad megakadályozni, ha dolgozni akar. Az ország érdekében valónak tartja a tisztelt biróság, hogy ne a régi fizetéseket kapják a bányászok, mert szerintük a bányászok fizetése még a régi háborus fizetésnek felel meg.

A szervezett bányászok vezére Van Bittner tiltakozott a biróság ilyen rosszhiszemü félre magyarázása ellen és azt mondja, hogy a bányászok fizetése semmi tekintetben sem magasabb mint a közszükségleti cikkek ára. Nem esett a közszükségleti cikkek ára anynyira, mint a mennyire a tisztelt bányatársaságok szeretnék levágni a szervezett bányászok munkabérét.

A Betlehem Mines Corporation szerződést kötött a szervezettel. Később megbánták ezt a bányaurak és ők is open shop mellett akarnak dolgoztatni. A szervezett bányászok ebbe természetesen nem mentek bele, mire a társaság a biróságtól tiltó parancsot vett ki a szervezett bányászok ellen, hogy ne akadályozhassák meg a sztrájktörők munkáját.

A MAGYAR BÁNYÁSZLAP ANGOL NYELVÜ MAGYAR KÖNYV PÁLYÁZATA.

A Magyar Bányászlap ez év március 13-iki lapszámában pályázatot füzött ki egy Magyarországról és a magyar nemzetről angol nyelven irandó iskolai könyvre; mely alkalmas lenne arra, hogy a magyar szülők itt született gyermekei megismerjék belőle a Szülőföldet és megszeressék mégjobban azt a nemzetet, melynek leszármazottjai.

A pályázat határideje december elsején lejárt és sajnálattal jelentjük, hogy eddig egyetlen egy pályázat sem érkezett be.

Tekintettel arra, hogy többen azt irták nekünk, miszerint a megszabott idő nagyon rövid volt arra, hogy az anyagot megfelelően feldolgozzák és ezért nem tudtak pályázni, meghosszabbitjuk a pályázat határidejét

1925. junius 1-ig

Addig hisszük, mindenki el tud készülni, aki pályázni akar.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP szerkesztősége
Himlerville, Kentucky.

RENDET TEREMT LEWIS A KEMÉNYSZÉN VIDÉKEN.

A vörösek ismét 12,000 bányászt vittek szerződésellenes sztrájkba. — Lewis megvonta a chartert a renitenskedő localoktól.

A keményszénvidéken ujabb sztrájk ütött ki. A vörösek egymásután viszik szerződésellenes sztrájkokba a könnyenhivő bányászokat.

Alig teremtett Capellini rendet Glen Aldenban, nyomban Pittstonnál próbálkoztak Moskva bérencei és mert ott se sikerült tervük, a Hudson Coal Co. bányászait szedték rá egy törvényellenes sztrájkra. Itt is nagynehezen békét teremtett az első kerület vezére és kitessékelték a vörös agitátorokat, akik nem akarnak sikertelenségükbe belenyugodni és most Pennsylvania Coal & Coke Co. és Hillside Iron Co. bányászait vitték sztrájkba Scranton környékén.

Itt is nézeteltérés támadt egy bányász és a társaság között, amit a szervezet vezetői igyekeztek elsimitani. A bányászok közé furakodott agitátorok ezt az alkalmat arra használták fel, hogy lázitsanak a vezérek ellen és keresztül vitték, hogy azokat cserben hagyták és "sztrájkbizotságra" bizták itt is az ügy elintézését.

A társaság természetesen nem hajlandó ezt a bizotságot elismerni és tárgyalni velük. Azt mondják, hogy ők a szervezettel kötöttek szerződést, tehát csak azzal tárgyalnak.

Lewis félhivta a bányászokat hogy térjenek vissza munkába és a szervezet elintézi sérelmüket. A felheccelt bányászok azonban kijelentették, hogy többé sem Lewis, sem a Capellini szavára nem hallgatnak és nem mentek el arra a gyülésre sem, amit Capellini hivott egybe.

Lewis, miután látta, hogy a keményszénvidéken elérkezett az ideje az erős kéz politikájának, mert másként nem tud véget vetni a naponta fellépő vörös aknamunkának, a tiz sztrájkban álló localtól megvonta a chartert. A localok tagjait pedig kizárta a szervezetből.

NYILT LEVÉL

BERKÓ D. GÉZA URHOZ, AZ AMERIKAI MAGYAR NÉPSZAVA FŐSZERKESZTŐJÉHEZ.

IGEN TISZTELT FŐSZERKESZTŐ UR,

mindenekelőtt azt kivánom kijelenteni, hogy ennek a levélnek semmi sértő, vagy bántó szándéka nincsen és csupán azért irom, hogy bizonyos dolgokról kérdést intézzek Főszerkesztő urhoz.

Az Ön lapja, az Amerikai Magyar Népszava, évek hosszu sora óta szidja, rágalmazza, lehazaárulózza azokat, akik nincsenek Önnel egy politikai párton és akik októberistáknak vallják magukat. Az Amerikai Magyar Népszava egyenesen sportot üz az emigránsok szidalmazásából, rágalmazásából, anélkül, hogy csak egyszer is bizonyitotta volna, hogy az emigránsok hol és mikor adták el a hazát.

Most Károlyinéba köt bele, öróla irja, hogy uton-utfélen rágalmazza Magyarországot, "saját fészkét bepiszkitja."

Ez az ujság októberista volt és ma is az, de azt vallja, hogy minden politikai pártállásu magyarnak arra kell törekednie, hogy szünjenek meg az ellentétek a magyar és magyar között és likvidálódjék már egyszer az emigráció kérdése. Menjenek haza azok, akik külföldön vannak és szolgálják otthon az ország érdekeit, akik erre hivatottak.

Az Ön lapja nem csak nem szolgálja a békességet, de egyenesen tulmenve még a hazai fajvédő lapokon is, minden alkalmat megragad arra, hogy sárral dobálja az emigránsokat, legtöbbször minden ok nélkül.

Károlyinéról, mint fent emlitettük, Ön azt irja, hogy uton-utfélen rágalmazza, sötét szinben mutatja be hazáját.

Egész tisztelettel kérdjük Főszerkesztő Urat, irja meg őszintén, hallotta-e Ön egyszer is Károlyiné előadását, vagy olvasta-e előadásának szövegét?

Hol és mikor "piszkolta be" Károlyiné Magyarország és a magyar nép jóhirnevét?

Ezekre méltóztassék őszintén felelni.

Főszerkesztő ur lapját magyarországi politikai iránya után a fehér kurzus félhivatalosának kell tekintenünk.

Mint a lap főszerkesztőjét, irányitóját kérdjük kollégiális szeretettel, mi "piszkitja be" jobban Magyarország jóhirnevét Károlyiné, Hock vagy Jászi előadása, vagy az, hogy a bombamerénylők budapesti tárgyalásán a biróság tagjai gázálarcban kénytelenek megjelenni? Az Ön budapesti tudósitója irta meg, hogy a tárgyaláson a világ minden nagyobb lapjának képviselője ott volt, akik biztosan tudatták is ezt lapjaikkal. Mi ebben az ügyben az Ön álláspontja? Ki "piszkitja be" jobban az ország hirnevét, a Károlyiné előadásai-e, vagy ez a gázálarcos eset?

De az ilyenfajta országmocskoló jelenségek épen nem egyedülállók manapság Magyarországon.

Pécsett a biróság felmentette Huszár Csaba kórházi orvost, aki kocsmázó utjára magával vitte boncoló kését, belekötött egy békés polgárba és megszurta. A megtámadott és megszurt ember védekezett Huszár Csaba támadásával szemben, a biróság ezért 3 hónapi börtönre itélte.

Ennek az itéletnek a hire szintén kiment az ország határain és mit gondol Főszerkesztő ur, szolgálja ez az itélet az ország jóhirnevét?

Tud-e egy emigráns irásával, vagy előadásával olyan csorbát ütni Magyarország jóhirnevén, mint például ez az itélet? Mi ebben az ügyben az Ön álláspontja? Szeretnők, ha egész határozottsággal kapnánk erre feleletet.

Sopronban a bányászati főiskolán — mint Ön ezt bizonyára tudja saját lapjából —, mert felvettek két zsidóvallásu diákot, akiknek még a numerus clausus dacára is joguk volt oda beiratkozni, a diákok sztrájkba mentek. Az egyik pláne Erdélyből jött, mert magyarul akart tanulni, magyar akart maradni.

És a főiskola hallgatóival szemben, akiket bizonyos körök támogattak, nem tudott érvényt szerezni a törvénynek Magyarország közoktatásügyének minisztere sem. A két diák kénytelen volt külföldre menni tanulni.

Erről is irtak lapjaikban a Magyarországon tartózkodó külföldi laptudósitók.

És azt hiszi Főszerkesztő ur, ez javára volt Magyarországnak? Mi azt hisszük, ez is sokkal többet ártott, mint mondjuk husz emigráns cikk együttvéve. Mi ebben az ügyben Főszerkesztő ur nézete? Elitéli-e a diákoknak ezt a hallatlan cselekedetét?

Felsorolhatnánk még egész sereg ilyen esetet, melyek szerintünk sokkal, nagyon sokkal többet ártanak Magyarország jóhirnevének, mint ha Károlyiné valóban gyalázná — mint ahogy nem gyalázza — egész utján keresztül az országot.

Ezekre a kérdésekre szeretnénk egész határozott választ kapni Főszerkesztő urtól. Mi tiszteletben tartjuk mindenkinek a politikai meggyőződését, az Önét is, aki kezdettől támogatója volt a magyarországi fehér politikának.

Nem kivánunk senkit se meggyőzni a mi politikánk helyességéről, mi azt tartjuk, valljon mindenki olyan politikát, amilyent jónak lát. Csupán azt szeretnők, ha végre megszünne már az a helyzet, hogy aki nincs a Népszavával egy politikai véleményen, azt folytonosan ok nélkül támadja, rágalmazza.

FISHER ANDOR.

MAGYARORSZÁGI HIREK

A magyarországi bányatárspénztárak országos értekezlete.

Huszonkét társpénztár megbizásából 32 küldött vett részt az értekezleten. — Az értekezlet a társpénztárak központositását követelte.

Több mint 20 éve követelik a magyarországi bányamunkások nyugdijügyüknek a rendezését, de eddig még mindig eredménytelenül. A betegsegélyezést és balesetbiztositást sikerült nekik, hosszu harc után, ha nem is megelégedésre, de mégis a mai viszonyoknak inkább megfelelően rendezni, de a nyugdijkérdés még ma is teljesen rendezetlen. A bányamunkásszövetség az utóbbi időben erőteljesebb akciót inditott a társpénztárak reformja ügyében és a május hónapban lezajlott sztrájkban is az volt az egyik követelésük a munkásoknak, hogy a munkáltatók járuljanak hozzá a társpénztárak központositásához. Ezt a munkáltatók el is fogadták és eszerint a Bánya- és Kohóvállalatok Egyesületének lett volna kötelessége ez ügyben a tárgyalásokat megindítani. De minthogy a munkáltatók részéről eddig semmi se történt, a munkásság maga vette kezébe az ügyet.

Legutóbb tartották meg azt az értekezletet, melyet a bányamunkások szövetsége ebben az ügyben összehivott. Az értekezletet óriási érdeklődés előzte meg, amit bizonyit az, hogy majd minden társpénztár képviseltette ott magát. Ott volt az értekezleten a népjóléti miniszter képviseletében Papp Géza államtitkár, a pénzügyminiszter képviseletében Urbán Béla bányahatósági főtanácsos, a bányakapitányság részéről Tassonyi Ernő bányahatósági tanácsos, továbbá a Bánya- és Kohóvállalatok Egyesülete részéről Meiczer István igazgató. A tanácskozást az Általános Fogyasztási Szövetkezet tanácstermében tartották meg. Csóka Vendel üdvözölte a küldötteket és a hatóságok képviselőit, azután Peyer Károly tette meg előterjesztését.

Sulyos gazdasági válság nehezedik — mondotta — az országra s ezt a bányamunkások is érzik. Érzik a dolgozók, de még fájdalmasabban érzik a nyugdijasok. A bányatársulatok a válságnak ezt az idejét használják föl, hogy megszabaduljanak azoktól a munkásoktól, akik terhet jelenthetnek a vállalatra

Tömeges elbocsátások történnek és nem ritkaság, hogy 20 évi és még hosszabb munka után bocsátanak el munkásokat párezer korona végkielégitéssel, vagy nevetségesen alacsony nyugdijakkal.

Ennek a lelketlen szanálásnak van már egy áldozata, aki öngyilkossággal menekült a nyomor elől. A társpénztárak még ma is az 1854. évben kiadott császári pátens alapján működnek. Minden telepnek nyugdijpénztára van, amelyek igy egyenként nem felelhetnek meg céljuknak. Külföldön is hasonló állapotok voltak, de már mindenütt rendezést nyert a nyugdij-ügy és ma már Németország, Ausztria, Csehország bányamunkásainak törvény biztositja megfelelő nyugdijukat. A munkások követelik a társpénztárak központositását. A munkáltatók is elfogadták elvileg a munkásoknak ezt az álláspontját és a kormány is helyeselte azt. Kérdés ezek után, hogy miért nem valósitják meg?

A népjóléti miniszter a nemzetgyülésen szóló határozati javaslatának elvetését kérte, mert abban három hónap alatt követelte a törvény benyujtását. Azóta ötször három hónap mult el de a miniszter még csak egy szaktanácskozást se hivott egybe, még kevésbé nyujtotta be a törvényjavaslatot. A társpénztárak hosszu idő óta teljesen önkényesen müködnek, mert alapszabályaik nincsenek jóváhagyva. A pénztárak választmányaiban munkások részéről a legtöbb helyen olyan egyének ülnek, akiknek semmi közük a munkásokhoz és alig egy-egy társpénztár van, ahol megfelelő képviselete van a munkásságnak. Ezzel magyarázható az a bizalmatlanság, amellyel a munkásság a társpénztárak müködése ellen viseltetik. A pénztárakat a bányatulajdonosok kirendeltjei vezetik és ha a munkások képviselői valamit kifogásolnak, nyomban az a válasz, hogy ezt a miniszteri rendelet kivánja igy.

A munkások kedvezményes élelmezésének megszüntetése után a bányaigazgatóságok a nyugdijasok kedvezményeit beszüntették és a nyugdijakat készpénzben folyósitották. Ez a megállapodás időpontjában türhető volt, de azóta nem emelkedett a nyugdij a drágaság arányában. A békebeli nyugdijat vették alapul és azt megszorozták 3—11.500-zal.

A társulatok minden rendszer nélkül, teljesen ötletszerüen intézték a nyugdijak ügyét és sokszor egy adminisztrativ tisztviselőre volt bizva a nyugdij megállapitása.

Igy következett be, hogy a nyugdijak között óriási a különbség. A legalacsonyabb a nyugdij a Rimánál, legmagasabb a Szászvári társulat esztergomi telepén. Egy vájár 30 évi szolgálat után a következő nyugdijat kapja havonta:

Társulat	Nyugdij papirkoronában	Aranykorona 17.000 szorzószámmal
Magyar Általános..	260.000	15.29
Salgótarjáni	168.000	9.88
Sopronvidéki	243.750	14.34
Dunagőzhajózási..	360.000	21.17
Rimamurányi	150.000	8.82
Budapest-vidéki ...	360.000	21.17
Szászvári. Dorog...	780.735	45.92

NÁLUNK AZ ÖN ANYANYELVÉN BESZÉLNEK.

Otthonérzi ön magát nálunk a Mellon National Bankban, mintha csak hazájában lenne, mert a mi alkalmazottaink között olyanok vannak, akik ismerik hazáját és beszélik az ön anyanyelvét.

Pénzügyeinek elintézésénél mindenképen segitségére vagyunk, megvédjük érdekeit és a legjobban állunk szolgálatára.

A világ minden pontjával összeköttetésben állunk és igy ön pénzügyeit a legjobban legnagyobb biztonsággal és gyorsasággal intézheti általunk.

Betétje nálunk a legnagyobb biztonságban van, amit vagyoni szilárdságunk és jártasságunk a pénzügyek elintézésében biztosit.

Bármikor felkereshet bennünket, és megbeszélheti velünk az ön pénzügyei intézését.

MELLON NATIONAL BANK
PITTSBURGH, PA.
Foreign Exchange and Banking
OLIVER AVENUE and SMITHFIELD STREET.

A járulékfizetés is különböző: 2%-tól 3%-ig váltakozik. Nincs szabályozva a munkáltatók hozzájárulása se és a zárszámadásokból sem lehet megállapitani, hogy a bányatársulatok mennyivel járultak a nyugdijalaphoz. Az 1923. évi zárszámadások nem nyujtanak tiszta képet, mert a legtöbb helyen a nyugdijasok kedvezményes ellátásban részesültek és ennek következtében a nyugdijjárulék is alacsony volt. De még emellett az alacsony járulék mellett is a legtöbb társpénztár nyereséggel dolgozott. Igy például:

Salgótarjáni 127,351.792.—, Magyar Általános 4,921.756.—, Északmagyarországi 2,324.906. Esztergom-szászv. dorogi 133,-752.831.—, Esztergom-szászv. tolnai 31,644.194.—, Budapest-vidéki 106,143.220.—, Rima 25,-491.823.—, Ajkai 4,592.934.—, Sopronvidéki 1,200.937.—, Dunagőzhajózási társ. 8,580.522.— Az összes pénztárak együtt 446,004.915.— korona nyereséget mutatnak ki.

Ugyanekkor a kifizetett nyugdijak összege volt:

Salgótarjáni Kőszénbányánál 341.639.—, Magyar Általános 24.903.—, Északmagyarországi Egyesitett 105.135.—, Esztergom-szászv. dorogi 1,609.629.— Esztergom-szászv. tolnai 24.-448.—, Budapestvidéki 1,821.-764.—, Rima 861.131.—, Ajkai 25,378,—, Borsodi 50.246.—, Soproni 4,399.431.—, Első Dunagőzhajózási Társ., Pécs 13.-266,—, Összesen 9,279,970.— korona.

A konkrét sérelmek részletes ismertetése után Peyer a következőkkel fejezte be beszédét: Ha eddig még kétséges volt valaki előtt a társpénztárak központositásának a szükségessége, azt meggyőzhették erről az utóbbi hetekben történt elbocsátások. Addig is, amig a kérdés törvényhozási uton rendezést nyer, a népjóléti miniszternek utasitania kell a társpénztárakat egyforma alapszabályok kidolgozására és csak olyan alapszabályt szabad jóváhagyni, a melyben a járulék és a nyugdij arányosan van megállapitva.

Sürgősen ki kell dolgozni a törvényt és végrehajtani a központositást.

Ezután a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A magyarországi bányatárspénztárak választmányai munkásküldötteinek 1924 október 26-án megtartott országos értekezlete követeli a bányapénztárak haladéktalan központositását.

A központositás oly módon hajtassék végre, hogy az egész ország területére egy társpénztár állittassék föl, amelynek hatáskörébe utaltassék a bányatárspénztárak nyugdijügyének ellátása. Ennek a központi társpénztárnak kötelezett tagja legyen a bánya- és kohóiparban és az ezekkel összefüggő üzemekben dolgozó minden munkás és munkásnő. A bányamunkások nyugdijjogosult évelbe beszámitandók mindazok az évek, amelyeket az illető magyar bányatelepen dolgozott, különböző vállalatoknál — ha megszakitásokkal is. Ugyancsak gondoskodás történjék kölcsönös megállapodás utján, hogy azok a munkások, akik gazdasági válság folytán kénytelenek átmenetileg külföldön dolgozni, ha visszajönnek, szerzett jogaikat visszakapják.

Az országos nyugdijpénztár vezetése egy, a munkások és munkáltatók által választott, paritásos alapon álló igazgatóságra bizassék, amelynek hatáskörébe tartozik a tisztviselők alkalmazása és a nyugdijak folyósitása. A nyugdijellátás költségét egyharmadrészben a bányatársulatok, egyharmadrészben a biztositott munkások és egyharmadrészben az állam viselje.

Fölszólitja az országos értekezlet a kormányt, hogy a bányatárspénztárak központositása ügyében sürgösen terjeszszen törvényjavaslatot a nemzetgyülés elé, ugy hogy az a nemzetgyülés által még ez évben letárgyalható legyen és a központositott társpénztár a jövő év elején müködését haladéktalanul megkezdhesse.

Tekintettel arra, hogy a bányatárspénztárak vagyonuk egyrészét a háboru alatt elvesztették, felhivja az országos értekezlet a kormányt, hogy a központositott társpénztárt ezen veszteségért kártalanitsa.

Amig a törvényes rendelkezés keresztülvihető, követeli az értekezlet, hogy a nyugdijasok nyugdijának kiszámitásánál a béke nyugdij szolgáljon alapul, amely a korona mindenkori szorzószámával megszorzandó.

Az előadó beszéde után hosszabb vita indult meg, amelyben részt vettek majdnem valamennyi társpénztárnak a küldöttei, akik az egyes társpénztároknál előforduló sérelmeket ismertették. Ezután fölszólalt Papp Géza államtitkár, aki a népjóléti miniszter nevében biztositotta a küldötteket, hogy a kormány foglalkozik ezzel a kérdéssel és reméli, hogy a munkásság kivánsága teljesithető lesz. A pénzügyminiszter képviselője, Urbán Béla főtanácsos, valamint a bányakapitányság képviselője, Tassonyi Ernő bányatanácsos, szintén biztositották az értekezlet részvevőit, hogy a kérdés törvényes rendezését sürgetni fogják. A beterjesztett határozati javaslatot ezután az értekezlet egyhangulag elfogadta, amire Csóka a tanácskozást berekesztette.

—o—

SOK KOKSZKEMENCÉT HELYEZTEK AZ ELMULT HÉTEN ÜZEMBE.

A jobb világ elkövetkezésének reményét kelti az, hogy a kokszkemencékben a termelés óriási módon emelkedett.

A Frick Coke Companynál, Pennsylvaniában, az elmult héten 710 kemencével többet helyeztek üzembe, mint előző héten.

Ugyancsak emelkedett a termelés York Runben is, ahol 340 kemencével többen dolgoztak.

A Hecla koksztelepen 175, a Continentali koksztelepen pedig 200 kokszégetővel foglalkoztattak többet, mint előző héten.

—o—

30,000,000 DOLLÁR KÖLTSÉGGEL EGY HATALMAS VILLANYTELEPET ÉPITENEK.

A Nagy Tavak vidékén, az Erie Lake mellett, épitik azt a hatalmas villanytelepet, mely 400,000 lóerős villanyárammal fogja ellátni az ottani környékbeli városokat és ipartelepeket.

Az épitési költségek a tervek szerint 30 millió dollárt fognak felemészteni és a telep olyan nagy lesz, hogy azzal csak a Niagara vizesés mellett lévő villanytelep vetekedhet majd.

ANYÁK!
Gyógyitsátok az ágybavizelést a gyermekeknél és akkor nincs baj a felnőtteknél

Ha az anyák tudnák, hogy mennyi bajzavar és megszegyenitéstől óvják meg gyermekeiket, ha fiatal korukban kigyógyitanák az ágybavizeléstől, egy pillanatig se várnának azzal. Mennyi különben boldog házasság szakadt szét emiatt a csunya egészségtelen ok miatt. Ön nem gyógyithatja meg gyermekét büntetéssel attól. A hugyhólyagot kell gyógyitani. Ha ön szivén viseli gyermeke boldogságát, rendeljen egy teljes kezelést az Inurin gyógyszerből, mely $7.50-be kerül gyermekeknek 10 éven felül és $5.00 gyermekeknek 10 éven alul. Szállitja a pénz beküldése ellenében az
INURIN CO.,
188 Inurin Bldg., Box 963.
Pittsburgh, Pa.
Insured csomagokban 25 centtel több.

A legolvasottabb és legtartalmasabb óhazai napilap a
VILÁG
Előfizetési ára egy hónapra 50.000 kor., negyedévre 180.000 kor.
3 KÖNYV — minden vasárnapi száma, kötet minden hétköznapi száma.
Mindent tud — belpolitikáról, külpolitikáról, közgazdaságról, irodalomról, müvészetről.
NAPTÁR — amely számon tartja az eseményeket, mindenről értesit és mindenről tájékoztat.
A "VILÁG" KIADÓHIVATALA
Budapest, VI., Andrássy ut 47.

ALAPITSON OTTHONT.
Ha van értékes telke Youngstown avagy Warren, Ohio vidékén, ne hagyja parlagon, ne fizessen utána hiába adót.
ÉPITSEN HÁZAT,
igy lesz otthona háza és jövedelme.
PÁR SZÁZ DOLLÁRRAL
már épithet
AZ INTERNATIONAL BANK
Youngstown, Ohio könnyü és rendkivül
ELŐNYÖS FELTÉTELEK
mellett felépiti házát, melyet
HAVI TÖRLESZTÉSSEL
fizetheti ki, olcsóbban, mint a házbérrel.
Háztervekért és felvilágositásért forduljon:
INTERNATIONAL BANKHOZ
YOUNGSTOWN, OHIO.
(Terminal Bldg.)

KARÁCSONYI ÉS UJÉVI
PÉNZKÜLDEMÉNYEKET
A LEGGYORSABBAN ÉS LEGPONTOSABBAN TOVÁBBIT
POSTÁN ÉS SÜRGÖNYILEG
TAKARÉKBETÉTEK 4 SZÁZALÉK KAMATOZÁSSAL. — HAJÓJEGYEK ELADÁSA. KÖZJEGYZŐI ÉS ÓHAZAI ÜGYEK SZAKSZERÜ ELINTÉZÉSE
AMERICAN UNION BANK
Főintézet: 10 EAST 22nd ST. a Bankpalotában
Fiókintézet: 1597 SECOND AVE. Cor. 83rd Street
NEW YORK, N. Y.
A bank 1597 Second Ave alatti fiókirodája minden nap este 8 óráig, hétfőn este 9 óráig nyitva van.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!
Ha házat vagy farmot akar venni, vagy eladni, forduljon bizalommal hozzánk. Évek óta becsülettel szolgáljuk ki a magyarságot. Biztositási osztályunk élet és balesetbiztositásokat ajánl a magyar bányászoknak. 10 és 20 éves biztositásokat kötünk, ami azt jelenti,
HOGY MÉG ÉLETÉBEN MEGKAPJA A BIZTOSITÁSI ÖSSZEGET.
Magyar levelekre magyarul válaszolunk.
KISS AND KLEIN
Real Estate, Insurance & Brokers
202—204 SECOND NAT. BANK BLDG.
Brownsville, Pa.

SECOND NATIONAL BANK
Brownsville, Pennsylvania
Ne küldje pénzét idegen helyre.
Ne menjen kis, gyenge bankba, hanem jöjjön hozzánk, a vidék egyik legerősebb bankjába.
BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉK KAMATOT FIZETÜNK és szükség esetén pénzét felmondás nélkül fizetjük vissza.
Pontos, lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.
SECOND NATIONAL BANK
L. B. BULGER, Cashier. EARL HUSTON, President.
Brownsville, Pennsylvania

MI LESZ ÖNNEL,
HA MEGÖREGSZIK?
Gondoljon öreg napjaira és vegyen olyan életbiztositást, melyet
MÉG ÉLETÉBEN
KIFIZETNEK.
MAGYAR KÖTVÉNYT KAP, melyből Ön pontosan tudja, hogy milyen biztositást vásárolt.
Bővebb felvilágositásért irjon a következő cimre:
NATIONAL INSURANCE AGENCY
HIMLERVILLE, KENTUCKY.
A Provident Life and Accident Insurance Co. vezérügynöksége.

Beteg ön? Ha Ön RHEUMÁBAN, HÁTFÁJÁSBAN, GYOMORBAJBAN, VESEBAJBAN szenved, jöjjön hozzám és én kigyógyitom Önt.
Dr. W. R. MARSHALL
(Chiropractor) Health Service
SNOWDON BLDG. BROWNSVILLE, PA.
CSAK HÉTFŐN, SZERDÁN ÉS SZOMBATON RENDELEK!

M. T. BALL
temetésrendező és balzsamozó.
3rd Avenue
Williamson, W. Va.
Felajánlom szolgálataimat és biztositom a legjobb kiszolgálásról.
Disztárgyakat és képrámákat eladásra raktáron tartok.

SZEM BETEGEK FIGYELMÉBE!
Dr. HOITASH J. FRIGYES
SZEMORVOS
Wien (Bécs)-ből, Ausztriából
Huntington, W. Va.
SIMMS KELLER BLDG.
704 Fourth Ave.,
HIVATALOS ÓRÁK:
délelőtt 9—12-ig, délután 1—5-ig.
MAGYARUL IS BESZÉLNEK!

Kevesebb bérért több munkát.

Közép-Európa bányabárói harcra indulnak a bányászaik ellen. — Egyesiteni kell a bányászok szétforgácsolt táborát.

Közép-Európa bányászai nagy és elkeseredett küzdelem előtt állanak. A bányabárók döntő ütközetre készülnek, hogy a bányászokat béklyóba verjék és olyan feltételeket diktálhassanak, melyet világosan körvonalaz jelszavuk: "Kevesebb bérért hosszabb munkaidőt."

Közép-Európában négy államban, Németországban, Ausztriában, Czechoszlovákiában és Lengyelországban nagyobb a bányaipar.

A bányászok ezekben az államokban nem egy egységes szervezetet képeznek, mint az például Amerikában van, hanem több politikai és gazdasági, sőt még vallási alapon képezett szervezetben is vannak. Ezek a szervezetek nem azt nézik elsősorban, hogy melyek azok a közös pontok, melyek minden bányásznak jólétét egyformán előmozditják, nem az a céljuk, hogy egységesen lépjenek a csatasorba a közös ellenség a tőke ellen, hanem tevékenységük legnagyobb részt abban merül ki, hogy egymást rágalmazva, egymást gyalázva, egymás ellen harcoljanak, egymásnak ártsanak és igy történik azután, hogy még akkor is mikor valamely bányászszervezet bányászai sztrájkban állnak, a többi másféle bányászszervezetek nem hogy segitő jobbot nyujtanának a bajtársi szervezetnek, hanem a tőkések oldalára állnak és a tőkéseket segitik a másik munkásszervezet letörésében.

A legnagyobb bányászszervezet a Miners Union, Németországban, Csehszlovákiában, Ausztriában és Lengyelországban is. Ezek a szervezetek mind a négy államban azonos elvek szerint vannak felállitva és szabályzataik, céljaik és a többire nézve teljes egészében megfelelnek az Amerikai Unionnak.

Emellett a szervezet mellett a Szociál Demokrata Bányászok szervezete, a Kommunista Bányászok szervezete, a Keresztény Bányászok szervezete, a Keresztény Szociálisták Bányászszervezete stb. van.

Ezeknek a szervezeteknek mindenütt vannak tagjai és a legnagyobb baj ,hogy az egyik szervezet a másik harca esetén sztrájktörőket szállit a társaságoknak, bérharc esetén a társaságokra kedvezőbb feltételeket ajánl a társszervezet követelései ellenében és igy nemhogy emelkedně, de napról-napra sülyed a munkások helyzete, mindjobban megnyirbálják a munkások jogait. Annál is inkább tehetik ezt a társaságok mert az önző munkásvezérek, bár látják ezt, nem tesznek semmit ellene, mert személyes érdekük ellen való lenne, ha egyesülésre biztatnák az embereket hiszen akkor kevesebb lenne a vezéri állás, kiesnének a jó jobokból és igy inkáb a társaságokkal szövetkeznek, mint közös fronton harcolnának.

Sajnos igy volt ez a legujabb időkig és csak most kezdi a munkásság érezni, hogy el fog bukni a harcban, hacsak most az utolsó órában össze nem fog a közös ellenség, a tőke ellen.

Most már maga a munkásság, mely külömböző bányászszervezetekben van, követeli, hogy egyesiteni kell a szervezeteket, fel kell adni azokat a pontokat, melyek elválasztják a munkásokat és különösen el kell hagyni a vallási válaszfalakat, mert a vallás minden ember magánügye és annak nem szabad elválasztani a munkásokat egymástól, hogy miként tisztelik az Istent.

Csehszlovákiában 133,000 bányász van megszervezve, akik hétféle szervezetben vannak.

Németországban már csak hatfelé vannak szétosztva a szervezett bányászok. A legnagyobb az amerikai Unionnak megfelelő szervezetben 300,000 bányász van, mig a kommunisták bányászszervezete 3200 tagot számlál. Ugy látszik a német munkások józanságán megtörik ennek a handabandázó csoportnak minden igyekezete, mert annak dacára, hogy óriási agitációt, propagandát fejtenek ki, sem sikerült több tagot szerezni, mint a legnagyobb szervezet 1 százalékát. Legérdekesebb azonban az, hogy számuk napról-napra fogy, mert a nagy hangon igért megváltásból és boldogságból semmi sem lesz és a kommunista csoportban lévő bányászok szerződéses bére jóval alatta marad a Union szervezett bányászok bérének.

Ugyanaz az eset ismétlődött Németországban, ami nemrégen Kansasban, ahol mint azt megirtuk, annakidején szintén kiváltak a bányászok a szervezetből és egy radikális szervezetet alkottak Howat lázitására, de mikor aztán a munkaadókkal kerültek szembe, kisebb béreket tudtak csak elérni, mint amilyen béreket a szervezet az előzetes tárgyalások alkalmával már kivivott. Ott is hamarosan hátat forditottak aztán a radikálisoknak a bányászok, mert megelégelték azt, hogy csak igérnek, de valóra semmit sem tudnak váltani.

Ausztriában a szervezett bányászok összes száma 23,205 volt 1923-an, akik közül 2232 nő volt. Ausztriában ugyanis sok helyen a kárékból a vasuti szenes kocsikba nők rakják át a szenet, olyképen, hogy a kis bányakárékon kijövő szenet magas töltésre tolatják, onnan aztán a bányakárékat beforditják a vasuti kocsikba. A női munka olcsóbb lévén, a bányatársaságok nőket alkalmaznak ehhez a munkához.

A bányatársaságok már a háboru befejezése óta dolgoznak azon, hogy a munkaidőt felemeljék. Ez a tervük azonban Csehszlovákiában, Ausztriában és Lengyelországban csődött mondott. Németországban sem sikerült sokáig a tervük, most azonban, hogy a német kapitalisták megegyeztek a francia kapitalistákkal és Németország bányatulajdonosai arra való hivatkozással, hogyha nem tesznek eleget a francia kapitalisták követelésének, a német bányákat megszállja a francia csapat, kényszeritették a német munkásokat hosszabb munkaidő elfogadására.

Ez természetesen kihatással lesz a többi közép-európai bányára is, mert hiszen most már hivatkozhatnak a német széniparra, ahol több órát dolgoznak naponta és azt állithatják, hogyha ők is fel nem emelik a munkaidőt, ugy nem képesek termelni, mert a német szénipar megöli őket. És ez nagyjában igaz is, csakhogy az a baj, hogy ezt nem otthon a bányászaikkal szemben kellett volna érvényesiteni, hanem akkor, mikor a francia kapitalisták a német kapitalistákkal efelett tanácskoztak és megegyeztek. Ausztriának és Németországnak a konferencián, mint legyőzött államnak nem sok joga volt, hiszen azonnal a kardjára csap az elbizakodott francia náció, mihelyt a legkisebb ellentmondással él, ezzel szemben Csehoszlovákia és Lengyelország, mely államok a győztes államokhoz (?) tartozónak vallják magukat, egyenlő sullyal védekezhettek volna a német bányászok ilyen nagyobb mérvü kizsákmányolása ellen.

Most a német bányászok naponkint egy másfél órával kénytelenek többet dolgozni és egészen bizonyos, hogy a többi közép-európai államokban is előbb utóbb ugyanigy lesz, hacsak a francia és angol bányászok nem mennek a német bajtársaik segitségére. Hiszen a középeurópai államok bányászainak letörése után ők következnek sorban és teljesen lehetetlen lesz nekik ellentállni. A francia és angol tőkések nem fogják azt tekinteni, hogy francia vagy angol bányákból származik-e a szén, hanem megveszik a német szenet, ha olcsóbb. És akkor az angol és francia bányákat vagy le kell zárni, vagy pedig a munkásoknak engedni kell a bányatulajdonosok követelésének.

Igy látszik meg tehát, hogy a bányászok érdeke mindenütt egyforma az egész világon. Ha az egyik államban sikerül a bányászokat jobban elnyomni, azt követi a kapitalista rendszerből folyóan a másik állam bányászainak elnyomása és ezért nem lett volna szabad az angol és francia bányászoknak tétlenül nézni, hogy a francia tőkések a német bányászokat elnyomó szerződést kössenek a német bányatulajdonosokkal, hanem a munkástestvéri szempontokon felül, még saját érdekükben is tiltakozni kellett volna az ellen.

A legközelebbi hónapok meg fogják mutatni, sikerül-e béklyóba verni Közép-Európa bányászságát vagy elég erős és érett lesz a bányászság ezekben az államokban, hogy visszaverje a bányatulajdonosok döntő csapását és biztositsa legalább a mai minimális jogainak és keresetének fenmaradását.

Magyar Barátaim!

E vidék bányászai évek óta üzletfeleink, mert a legjobb kiszolgálásban részesitjük.

Jöjjön az is hozzánk, aki eddig nem volt üzletfelünk.

Igazgatósági tagjaink a leggazdagabb emberek e vidéken.

Ha hozzánk teszi be pénzét, teljes biztonságban van.

MATEWAN NATIONAL BANK

EDGAR CHAMBERS pénztáros.

MATEWAN, W. VA.

F Á J a háta? a dereka? a karja? a lába? a feje? az oldala? az egész teste? mindene? Egy-két alapos bedörzsölés és megszabaditja a Dr. Bolgár féle

VILLANYKENŐCS.

Rheuma, köszvény, hasogatás, oldal szurás, bármilyen fájdalomtól, akár hülés, akár ERŐLTETÉSBŐL származzék megszünteti pár napos használat. Sokan hamisitják, utánozzák, ne hagyja magát becsapni. Egy nagy tégely ára $1.10, hat nagy tégely bérmentve szállitva öt dollár. Irja a cimet pontosan, mert a valódi csak itt kapható:

VÖRÖS KERESZT PATIKA, 8901 Buckeye Road, CLEVELAND, OHIO.

OLASZ KAPITALISTÁK SZÉNBÁNYÁSZATI JOGOT NYERTEK OROSZORSZÁGBAN.

Az orosz szovjettermelés ujabb csődjének bizonyitékát képezi az a koncessió, amit az olasz kapitalistákból álló csoport nyert, akiket feljogositott az orosz szovjet kormány, hogy a Don medencében lévő szénmezőket, Déloroszországban, 33 esztendeig, melyet lejáratkor meg lehet hosszabbitani, kiaknázzák.

Az olasz kapitalisták jogot nyertek arra, hogy teljesen legjobb belátásuk szerint vezessék a szén kitermelését ezekben a bányákban és szabad kezet nyertek a munkásaik alkalmazása, a fizetések megállapitása, a munkaviszonyok meghatározása stb. tekintetében.

Igy a szénbányászat azon a területen teljesen a kapitalista rendszer szerint lesz folytatva.

Ezzel az orosz szovjet kormány ujabb rést engedett ütni a szovjet termelési rendszeren, mely napról-napra jobban közeledik a tőkés termelési rendszerhez.

Az ipari vállalatok egy részét különösen a nagyobb gyárakat már régebben külföldi tőkések kezére juttatta a szovjet kormány, mely semmi módon sem birta a nagyobb vállalatok, gyárak zavartalan és gazdaságos működését biztositani.

A szovjet kormány természetesen nem akarja és nem akarta beismerni a teljes kudarcot és igyekszik azt leplezni. Azonban ma már mindenki tudja, hogy a szovjet termelési rendszer kudarccal járt és ezért volt kénytelen a szovjet kormány külföldi tőkéseknek átengedni a termelési eszközöket, akik természetesen teljesen a régi alapokra fektették a termelést.

Igy bizonyosodik be, hogy az a nagy boldogság, amit a szovjet hivei uton-utfélen hirdetnek s amivel a vörösök itteni csatlósai bolonditani akarják az amerikai munkásokat és bányászokat is, csak üres frázis, mert hiszen ha a szovjet Oroszország is kénytelen a termelését tőkéseknek átadni, mert másként nem tudja az üzemet fentartani, akkor az egész szovjet rendszernek csak egy célja van és ez nem a munkásság boldogitása, hanem a munkásság boldogitásának igérése által a hatalmat magukhoz ragadni, hogy azután ezek a nagyhanguak, ezek a szájhősök uralkodjanak.

Igy tünik ki azután, hogy az orosz nép a cári uralom lerázásával, az orosz szovjet kormányzat által nem szabadult fel, nem rendszert, csak uralkodót cserélt.

—o—

LEÉGETT EGY TÜZMENTESNEK TARTOTT ÉPÜLET.

Az Old Ben Coal Corporation No. 14. bányájában, Buckner, Ill.-ban, a szénmosó épülete ismeretlen okból kigyulladt és porrá égett.

A legérdekesebb a dologban az, hogy az épületet tüzmentes téglából és tetőzetből épitették és azt tartották, hogy semmi körülmények között ki nem gyulladhat, le nem éghet.

Mikor a mosóház égni kezdett, a nagy hőségtől a tetőzet tégla darabjai áttüzesedtek, szerte-szét pattantak és ugy repültek a tüzes darabok az épület körül, hogy nem lehetett az épületet megközeliteni.

A tüz keletkezése ügyében megindult a vizsgálat.

MULATSÁGOK A MAGYAR BÁNYAPLÉZEKEN.

(Minden egylet bál hirdetést ingyen közöljük e rovatban, mely egylet a Magyar Bányászlap nyomdájában készittet a mulatsághoz szükséges nyomtatványokat.)

Lobata, W. Va. magyarsága 1924 december hó 25-én, Karácsony első napján nagy bált rendez. Kezdete délután 4 órakor. Belépődij férfiaknak 1.00 dollár, nők nem fizetnek.

A Munkás Betegsegélyző Szövetség 113-ik Osztálya, Gary, W. Va., 1924 december 26-án, Karácsony másodnapján, nagyszabásu Táncmulatságot rendez a 7-ik táncteremben. Belépti dij férfiaknak 1.00 dollár, nőknek 25 cent. Kezdete este 7 órakor, vége soha.

A Munkás Betegsegélyző Szövetség 156-ik Dehue, W. Va. Osztálya 1924 december 31-én, a Kompánia poolroomban nagy **Szilveszteri bált** rendez. Belépődij férfiaknak $1.00, nőknek és 12 éven felüli gyermekeknek 25 cent, azon nők, kik az egylet tagjai, szintén $1.00-t fizetnek. Kezdete este 7 órakor, vége soha!

A Munkás Betegsegélyző Szövetség 87-ik Osztálya, Monaville, W. Va., 1924 december hó 31-én, szerdán este, Szylvester-napján, a Y. M. C. A. Hall-ban, Fényes Bált rendez. Belépti dij férfiaknak $1.00, nőknek 25 cent. Kezdete délután 5 órakor, vége másnap reggel 5 órakor.

ÁLLAMI SZABADALMAT szerzünk jó eszmére. Küldje találmánya rajzát, vagy egyszerü mintáját INGYENES felvilágositásért. Manufacturers Patent Co., Inc. 70 Wall St., New York.

HA egyletének, meghivóra, levélpapirra, boritékra, bál belépő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelü nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

MEGNYILT BÁNYÁK.

A Victor American Fuel Company a Radient nevü bányáját Canon City, Coloradoban ismét üzembe helyezte.

A bánya március óta le volt zárva.

A Benton Coal Company No. 1. bányája Benton, Ill.-ban felveszi ujra az üzemét, miután már hosszu idő óta nem dolgoztatott. A bányában állandóan 500—600 bányász szokott dolgozni s igy ismét munkához jutnak azok a bányászok, akik ottan már hónapok óta tétlenségre voltak kárhoztatva s akik várták a bánya megnyitását.

A Rains bánya, mely a Carbon Fuel Company tulajdona, Utahban, ahol szeptemberben az ismeretes robbanás történt, melynek folytán 5 bányász az életét vesztette, szintén ujra munkához lát.

A bányát a robbanás több helyen megrongálta és addig, mig azt meg nem javitották, nem lehetett felvenni az üzemet. Most ezzel elkészültek és igy ujra dolgoztatni fog ez a bánya is.

A társaság jelentése szerint a szeptemberi robbanás okát, még a mai napig sem sikerült megállapitani.

—o—

BÜZÖS LEHELLET.

A gyomor különböző rendellenességei büzös lehelletet okoznak, ezt az utálatos, kellemetlen bajt, aminek következtében az ilyet kerülik az emberek. Lehet, hogy csak a gyomornak valami csekély rendellenessége okozza a bajt, de a legtöbb esetben ennek a bajnak az oka egy borzasztó szörnyeteg, a pántlikagilliszta, mely lassan eszi fel a beteg életét. Sok férfit, nőt, gyermeket sikertelenül kezelnek valami más nyavalya ellen, mikor a bajnak tulajdonképeni forrása ez a rettenetes szörnyeteg, a pántlika gilliszta, mely gyakran korai halált okoz. Biztos jelei a féreg jelenlétének az ürülékkel eltávozó darabjai az állatnak, mig következtetni lehet a féreg jelenlétére a következőkből: Étvágytalanság, olykor meg falánkság, lerakodás a nyelven, gyomorégés, fájdalom a gyomorban, a hátban, a végtagokban, a torokban szorongató érzés, gyakori köpködés, rossz szájiz, olyan érzés, mintha valami a gyomorból a belekbe, innen a torokba és vissza másznkálna, emésztési zavarok, szédülés, fejfájás, mintha a gyomra üres lenne, soványodás, sötét gyürük a szemek alatt, kedvetlenség az élethez és munkához, lusta érzés stb. Epilepticus rohamok szokták jelentkezni a pántlikagiliszta jelenléte miatt az emésztő szervekben és a giliszta sokszor 50 láb hosszura is megnő. Gondolja csak el, ételei egy ilyen óriási élősdi. A pántlika giliszta a gyomorból felmegy a légcsőbe, megfojtja áldozatát. Ha önt megtámadta ez az élősdi, nem fizethet eleget, hogy ettől megszabaduljon. Inkább fizessen jó orvosságért, mint hogy rokonai fizessenek a temetésért. Vegye a legjobbat, amit pénzért kapni lehet. Szerezze meg a Laxtan teljes kuráját. Ára $3.75, extra erős $5.54 Ártalmatlan még akkor is, ha nincs pántlikagilisztája. Megkaphatja a Laxtant, ha a pénzt erre a cimre küldi: Laxal Med. Co. 133 Laxal Bldg., Box 963. Pittsburgh, Pa. A csomag biztositása 25 cent külön.

DR. W. COLSAN

DENTIST

(Herzbrun bácsi házában)

WELCH, W. VA.

Sok pénzt takaritok meg Önnek, ha nálam csináltatja fogait!

A legjobb anyagból készitem és minden munkáért felelősséget vállalok.

IAEGEREN

a legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás

ROSENZWEIG'S DEPARTMENT STORE

Iaeger, West Virginia.

kitünő férfi, női és gyermekruházati cikkek és Army & Navy holmik.

GEO. W. SNODGRASS

Általános Biztositási Irodája

FELTY BUILDING

Ashland, Kentucky.

Élet, tüz, baleset, segélyezési biztositás a legelőnyösebb feltételek mellett.

MEGHÜLÉS KOMOLY BAJJÁ FEJLŐDHET.

Meghülés aláásshatja egészségét és veszedelmes betegséggé fejlődhet. Milliók elejét veszik a meghülésnek, grippnek és hasonló bajoknak Hill's Cascara Quinine tabletták használatával. Amint a Hill's másnak használt, Önnek is segiteni fog. Kérje a vörös dobozt Mr. Hill arcképével és aláirásával.

Minden gyógyszertárban 30c.

W. H. HILL COMPANY DETROIT, MICH.

H—2452

Leszállitva $ 38-ra Modell; II. **RADIO** **Leszállitva $ 38-ra Modell; II.**

EZ AZ ÁR CSAK 30 NAPIG ÉRVÉNYES.

Sokan azért nem vesznek RÁDIÓT, mert azt gondolják, hogy a RÁDIÓT üzembehelyezni és kezelni nagyon bajos. Ez azonban már megszünt. A mi Mérnöki Osztályunk hosszu kisérletezés után egy olyan állandó és

Tökéletes hosszu távolságu

csöves szerkezetü RÁDIÓT szerkesztett (Modell: II.), melynek kezelése és üzembe hozása olyan egyszerü, hogy még egy gyermek is el tudja végezni. Ez a különleges szerkezet teljesen tisztán adja vissza a leadó állomás felvételeit és 1000-től 1500 mérföld távolságig. Ez a Model: II. RADIO ép oly, ha nem jobb, mint a sokkal drágábbak. A mi RÁDIÓNK olcsóbb, mert:

1. Állandóan van megszerkesztve.
2. Mi nagy mennyiségben árusitjuk.
3. Ön egyenesen a gyártól kapja, kereskedői haszon és üzletbér nem terheli.
4. Csak készpénzért árusitjuk s igy nem terheli könyvelési költség.

RÁDIÓ sok örömet szerez Önnek és felviditja, szórakozást nyujt Önnek akár városban él, akár kinn messze vidéken. Ön megtanulhat általa szépen angolul beszélni. Oktatja gyermekeit. A legjobb ajándék. Gazdaságos, mert az első költség egyuttal az utolsó is. Viszonteladási értéke van.

Minden RÁDIÓVAL mi küldünk egy pontos kimeritő utasitást, hogyan kell felszerelni és hogyan kell kezelni.

Ennek a nagyszerü Modell II. RÁDIÓNAK az ára csak $38.00. (Harmincnyolc dollár.) Ebben az árban minden benne van, szóval teljesen használatra készen, semmit sem kell külön vásárolni.

Használja ezen szelvényt a rendeléshez.

STANDARD RADIO CO. (H. M. J.)
504 Citizens Bldg.
Canton, Ohio.

Tisztelt urak: — Mellékelten küldök Önöknek egy Money Ordert $38.00-ról (Harmincnyolc dollárról) és kérem küldjék nekem az Önök Modell II. RADIO készletüket teljesen használatra készen és utasitással.

Tisztelettel:

Nevem: ....

Pontos posta cimem: ....

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

HIMLERVILLE, KENTUCKY.

Sürgönyeim—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Kermit, W. Va. No. 7.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.
The Only Hungarian Miners Journal in the United States.

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $2.00—Magyarországba $3.00
Subscription Rates: In the United States $2.00 — Hungary $3.00

Megjelenik Minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

ANDREW FISHER, Editor.

Magyar Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post Office of Himlerville, Ky.

EGY TIZENHATÉVEN ALULI GYEREKET

a bányába küldtek szülei West Virginiában és hogy munkát kapjon, a gyereket idősebbnek mondták. Tudták, hogy a törvény tiltja a tizenhatéven aluli gyereket a bányától és tizennyolc évesnek állitották a gyerek életkorát.

Szegény gyerek alig dolgozott a bányában egy kis ideig, munkaközben szerencsétlenül járt. Gyerekéletét követelte a bánya.

A szülők kártéritést követeltek, ám kiderült, hogy félrevezették a társaságot, mert a gyerek még nem volt tizenhatéves és kártéritési követelésükkel elutasitották őket.

Nem nyugodtak meg az alsóbiróság itéletében és a Supreme Court of Appeals elé vitték az ügyet, de ott is elutasitó itéletet hoztak.

A biróság kimondta, hogy a társaság nem lehet felelős, ha félrevezetik és a törvény által megszabott életoron aluli gyereket küldenek a bányába dolgozni és semmiféle kártéritéssel nem tartozik az ilyen szülőknek; ha gyermeküket munkaközben szerencsétlenség éri.

Sajnos, hogy vannak szülők, akik beküldenek a törvény ellenére zsengekorban levő gyerekeket a bányába. Tudjuk, hogy a nagy családos bányászembernek nagyon nehéz az élete és a legtöbben azért sietnek gyermekeiket munkába fogni, hogy könnyitsenek terheiken, de tudunk olyan esetekről is, ahol bizony inkább kapzsiságból, mint szükségből hajtják a gyereket munkába idő előtt.

Bármennyire nehéz is valakinek a sora, mégis csak tekintetbe kell venni gyermeke jövőjét. Az idő előtt munkára fogott gyerek, ha felnől, sokkal előbb kidől, mint az, aki megvárhatta legalább azt az életkort, amit a törvény előir.

Aki nincs nagyon ráutalva arra, amit gyermeke keres és meg van a lehetősége, taníttassa gyermekét. Biztositson könnyebb sort gyermekének, mint amilyenben saját magának van része. Nem csak a gyereknek tesz ezzel jót, de önmagával is. Ha gyermekét jobb sorba juttatja és ügyel nevelésére, jobban számithat öreg, munkaképtelen napjaira gyermeke segitségére.

Ne raboljuk el gyermekünktől a napsugarat, a szabad levegőt, hiszen még ha abban a korban is kezdi meg a bányamunkát, amit a törvény előir, akkor is elég korán fosztjuk meg őt a napsugártól, szabad levegőn való mozgástól.

Annak a gyereknek a halála, aki után szülei most semmi kártéritést se kapnak, mert félrevezették a bányatársaságot a gyerek életkorával, talán gondolkozóra késztet olyan szülőket, akik hasonlóképen cselekedtek és magukba szállnak és kiveszik gyereküket munkából legalább addig, mig a törvény által megszabott életkort eléri. Hiszen elég korán kezdi még akkor is meg a testet, lelket ölő nehéz robotot.

HUSZONÖT ÉV ALATT

egyetlen szerencsétlenség se történt a Gay Coal & Coke Co. bányájában. A társaság mindig a legnagyobb sulyt helyezte arra, hogy minden biztonsági intézkedést betartsanak, amit csak a törvény előir és igy tudták elérni, hogy a negyedszázad alatt nem történt a bányában szerencsétlenség.

Akik a bányaiparban vannak, tudják, nagy dolog ez. Csak ugy lehetett természetesen elérni, hogy a társaság nem sajnálta a költséget, a bányászok a fáradságot, ami végre az ő biztonságukat is szolgálta és vigyáztak nagyon, hogy baj ne legyen.

A társaság a legalacsonyabb bitositási dijat fizeti és igy ezzel szép summát takarit meg. És ezt az összeget forditják arra, hogy a bányában meg legyen minden olyan modern felszerelés, mely a biztonságot szolgálja.

Nem rossz üzlet hát a társaságok részére, ha betartanak minden óvintézkedést és biztonságban tartják bányájukat. A biztositási dijak sokkal olcsóbbak az ilyen bányáknak és amit kiadnak óvintézkedés megtételére, azt behozhatják a biztositási dijaknál.

Sajnos, ezt még sok társaság vezetősége nem akarja belátni és nemtörődömségük miatt bányáik ki vannak állandóan téve a szerencsétlenségeknek. Csak akkor kapnak észbe, amikor a baj megtörtént, és akkor igérnek egetföldet, hogy ezután majd minden intézkedést betartanak. De aztán elfelejtik ezt meg is cselekedni és minden marad a régiben.

Ha minden bánya ugy igyekezne, mint a Gay Coal & Coke Co., sokkal kevesebb bányász lenne mesterségének áldozata.

TISZTVISELŐ VÁLASZTÁS

folyik a bányászszervezetnél, amikor e sorokat irjuk és semmi kétségünk, hogy Amerika szervezett bányászai jól fogják megválasztani azokat a embereket, akik ujra egy évig vezetik majd ügyeiket.

Két lisztán történik a szavazás. Az egyiken a régi tisztviselők vannak jelölve, akik évek óta vezetik sikerrel a bányászok szervezetét, akik nem egyszer adták tanujelét a szervezet vezetésére való rátermettségüknek.

A másik lisztán Moskva csatlósai találhatók, akik szét akarják robbantani a bányászszervezet egységét, hogy ha már az egységes szervezetet nem sikerül a bolsevisták kezére játszani, legalább a romokat kaparinthassák meg.

Azoknak a nevét találjuk ezen a listán, akik évek óta egyebet se tesznek, mint izgatnak, lázitanak a szervezetben, akik a mai vezéreket szidják, rágalmazzák, anélkül, hogy csak egyszer, egyetlen egyszer bizonyitottak volna már valamit rágalmaikból.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy Amerika szervezett bányászai nem ezek közül fogják vezéreiket megválasztani, hanem azokat tisztelik meg ujra bizalmukkal, akiknek munkáját ismerik és akikről tudják, hogy minden cselekedetükkel a bányászok érdekeit szolgálják.

— — —

LEHULLOTT A LEPEL

a Munkáspárt Magyar Szekciójának (magyarul kéjgáz) országos konvenciójának nevezett értekezleten.

Hivatalosan jelentették ki, hogy az egész szekciónak nevezett kéjgáztársaságnak összesen 547, mond és ird Ötszáznegyvenhét tagja van. Igaz ugyan, hogy bevallásuk szerint nyolcszázan is voltak, de ugy látszik, a magyar munkások nagyon hamar megunják az eléjük lebegtetett vörös szivárványokat és ott hagyják a kéjgáz társaságot. És hiányoznak a tagok közül azok akiket deportáltak, mert nem tagadták meg elveiket akkor sem, amikor letartóztatták őket, mig a vezérurak azt is leesküdték, hogy valaha is közük volt akár a bolsevizmushoz, akár a socializmushoz.

A magyar munkások érettségét, öntudatosságát bizonyitja, hogy a hosszu évek sora óta tartó handabandázás után se tudtak többet, mint ötszáznegyvenhetet megbóditani a vörös maszlaggal. A magyar munkások ezzel bebizonyitották, hogy nem kérnek abból a nagy boldogságból, hogy Moskva járma alá kerüljenek.

Ha tekintetbe vesszük, hogy mennyit, de mennyit harácsoltak össze a "szekció" javára a bolsevizmussal szélhámoskodó "vezérek", hány diványpárnát sorsoltak ki, hány mulatság jövedelmét zsebelték be ilyen cimen, akkor meg kell állapitanunk, hogy az utóbbi évek alatt összeharácsolt összeg nehéz ezreket tett ki és a világ legdrágábban megszerzett tagjai kétségkivül a Munkáspárt magyar szekciójánál (?) találhatók. Mert az ötszáznegyvenhét tag megszerzése darabonként legalább ötszáz dollárba került.

— — —

KIDERÜLT MÁS IS

ezen az értekezleten. Bevallották azt is, hogy a Verhovay Segély Egylet ellenzékinek nevezett robbantó mozgalmát is ők rendeztették a detroiti fiókon keresztül. Ezt mi már régen megirtuk és felhivtuk erre a tagság figyelmét, akkor azonban a bolsevizmus svindlerei ezt tagadták.

Most már saját bevallásuk után láthatják a Verhovay tagok, hogy miért volt "ellenzéki mozgalom", miért [illegible] lezés. Hogy a Verhovay Segély Egylet vagyonát is "szekció" fejlesztésére fordithassák.

— — —

PÓLYA LÁSZLÓNAK,

az amerikai magyar ujságirás uttörő harcosának lélek[illegible] ünnepséget rendeztek az akroni magyarok abból az alkalomból, hogy Pólya László a Délibábok népe cimü gyönyörü verses könyvével gazdagitotta az amerikai magyar irodalmat.

Pólya László megérdemli, hogy ünnepelje Amerika magyarsága, hiszen több mint két évtizede járja a magyar betüvetők sokszor tövissel kirakott országutját. Az amerikai magyarokért, az amerikai magyaroknak irta minden sorát és az akroni magyarok szép dolgot cselekedtek, amikor szerkesztőjük, Tarnócy Árpád kollegánk kezdeményezésére ünnepséget rendeztek Pólya László tiszteletére.

És sajnálattal látjuk, hogy amig a kis vidéki lap szerkesztője irodalmi ünnepség rendezéssel teszi lehetővé Pólya Lászlónak, hogy könyvét terjessze a magyarok között, addig ugynevezett nagy lapjaink egyszerüen agyonhallgatják a könyv megjelenését. Ugy látszik, még mindig fontosabb eseménynek tartják, ha egy keresztelő van valahol, mint azt, hogy egy két és fél évtizede küzdő magyar ujságiró egy verseskönyvet ad ki.

MUNKAHIREK

Burgettstown, Pa. Egy bajtárs közli, hogy ott jól megy a munka, dolgoznak minden nap. A bánya slopos, a szén 5 sukk magos. Viz van, de szivattyuzzák, gáz nincsen, kő van 1—3 sukkos. Karbid lámpával dolgoznak. A szenet masina vágja, tonnaszámra fizetnek 79 centet. Szerencsétlenség ritkán fordul elő, de a bánásmód nem a legjobb. Embereket most is vesznek fel, de a hir küldője nem ajánlja a helyet.

Nesquehoning, Pa. Báles Pál testvér irja, hogy ott a munka nagyon jól megy, minden nap dolgoznak, de igen sok ott az ember és uj munkásokat egyáltalán nem vesznek most fel.

Manbar, W. Va. Demko Antal munkástárs tudatja, hogy ott csak 2 napot dolgoznak hetenként és igy nagyon gyenge a kereset. A bányászok mennek el onnan helyekre, ahol jobban megy a munka.

Nanticoke, Pa. Egy testvér irja, hogy ott jól megy a munka dolgoznak minden nap. A bánya egyenes, de van többféle bánya és mindenütt lehet munkát kapni. A hir küldője ajánlja a helyet munkanélküli magyaroknak.

Blair, W. Va. Egy munkástárs értesitése szerint a munka ott jól megy, dolgoznak minden nap, de nagyon sok ember van ott. A szén 7 sukkos, viz akad néhol, gáz nincs. Kő van 2—6 incses. Tonnaszámra fizetnek roomban 47 centet, hetingben 53 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, a bánásmód is türhető. Embereket mindig vesznek fel, mert folyton jönnek és mennek az emberek.

Bányászokat

nős és nőtlent keresünk. Szén 6½—8 láb magas. Jó, állandó munkaviszonyok. — General Foremanunk

Mr. STEVE FROMM

német ember, ki Magyarországon is dolgozott. Szereti a magyar bányászokat. Ha jó és állandó munkát akar, jöjjön hozzánk.

Felvilágositásért irhat ANDY SIVÁK, Box 71.

Newhall, W Va

UTIRÁNY: Welch, W. Va.-ról autón, vagy Jaeger, W. Va.-án keresztül vonaton.

FIRST NATIONAL BANK
North-Fork, W. Va.

Bankunk legszilárdabb e vidéken. Betétek után fizetünk 3 százalékot.

Pénzét felmondás nélkül bármikor kikaphatja.

Ne küldje pénzét idegen bankokba, hanem helyezze el nálunk, ahol teljes biztonságban van.

PÉNZKÜLDÉS. HAJÓJEGYEK. JOGÜGYI DOLGOK.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Mi kocsiszámra vesszük az árut, azért adjuk olcsóbban, mint más!

A magyarok legnagyobb része nálunk vásárol, jöjjön az is hozzánk, aki eddig nem volt vevőnk.

A mi stórunk a legnagyobb Grocery üzlet e vidéken.

Elsőrangu áruk. Olcsó árak.

SANITARY GROCERY CO
Northfork, W. Va.

ITT A NEDVES ÉS EGESZSÉGTELEN IDŐJÁRÁS!

Sok ember, asszony és gyermek fog meghülni és akik nem gondolnak előre, azok heteken, söt talán hónapokon keresztül is szenvedni fognak. Jó ilyenkor otthon a házban készenlétben tartani egy tégely

JUVITO BALSAM
For Colds

uj készitményünket és azonnal használatba venni, ha a meghülés tüneteit észleljük. Akik e tanácsot megfogadják, sok bajtól és kellemetlenségtől kimélik meg magukat. A meghülésnek mindenféle alakja ellen jó. Ne felejtsük el azonban a jó hazai előirás után készült kitünő

JUVITO SÓSBORSZESZT

amely igazi jó magyar házieszer.

A JUVITO PURE HERB TEÁT

pedig igen ajánljuk a meghülések megakadályozására Ugyanis a gyomorban, a belekben és a vérben felgyülemlő felesleges és káros anyagokat kiküszöböli: ezáltal a szervezetet frissé, betegségek ellen könnyebben ellenállóképessé teszi.

Valamennyi készitményünket Sajó Sándor okleveles gyógyszerész és fővegyész a legnagyobb pontossággal és gonddal késziti el, a legkitünőbb nyersanyagokból. Igy ezen szereknek kiváló, elsőrendü voltáért kezeskedik.

JUVITO BALSAM for cold's 35c
JUVITO SÓSBORSZESZ 50c
JUVITO PURE HERB TEA
kis doboz 50c, nagy doboz $1.00
Megrendelhető a készitőknél:

JUVITO PRODUCTS
BIELEK MFG. COMP.
5157 BUTTLER STREET
PITTSBURGH, PA.

Karácsonyi

PENZKÜLDÉSEIT

Postán vagy sürgönyileg
DOLLÁRBAN és IDEGEN pénzben
LEGPONTOSABBAN ÉS MÉLTÁNYOSAN ELINTÉZI

Kiss Emil Bankháza

133 SECOND AVE. (8. utca sarkán) NEW YORK, N. Y.

A legrövidebb ut

MAGYARORSZÁGBA

Indulás luxus hajókon:
"RESOLUTE," "RELIANCE,"
"ALBERT BALLIN" és
"DEUTSCHLAND"

I., II., III. osztályu utasokkal; és a népszerü hajókon: Cleveland, Mount Clay, Thuringia és Westphalia kabin s harmadosztályu utasokkal.
Figyelmes kiszolgálás.
Kitünő konyha.

Az Egyesült Államokban állandóan tartózkodó nem polgárok számára a kormány engedélyeket bocsájt ki, melyek alapján az utasok egy éven belül visszatérhetnek.

United American Lines
35—39 Broadway. New York.
vagy bármely helyi ügynöknél.

Magyar Bányászok!

Ha pénzét biztos helyen akarja tartani, forduljon hozzánk.

Igazgatóink e vidék legnagyobb emberei.

Pénzüket felmondás nélkül bármikor fizetjük vissza.

Most épül uj bank palotánk az állomás mellett.

TUG RIVER NATIONAL BANK

C. S. DIEFFENDERFER
pénztárnok

IAEGER, W. VA.

KÉZI MUNKÁK

Importált D. M. C. Pamutok, Delin és Berliner kondók. Kész áruk. Járdos áruk nagy raktára.

Kérjen ingyen árjegyzéket. Vidéki rendelést 24 óra alatt szállitunk.

CHAS. K. GROSS CO.
8803 Buckeye Rd. Cleveland, Ohio.

Bányászok, pártoljátok a bányászok bankját.

WELCH VIDÉKI MAGYAROK!

Külföldi Osztályunkat megnyitottuk. Az óhazába pénzt küldünk, dollárban vagy hazai pénzben. Árfolyamaink olcsóbbak, mint akármelyik más bankban. Pénzszekrényeink tüzbiztosak s berendezésünk a legjobb az egész Couty-ban.
Alaptőke $100,000.00 Tartalékunk $40,000.00

MERCHANTS AND MINERS BANK, WELCH, W. VIRGINIA.
TAMÁSI ÁRON, a Külföldi Osztály vezetője.

THE GILBERT GROCERY CO., PORTSMOUTH, OHIO

Mi nagybani elárusitói vagyunk a SUGAR LOAF fajta kannás főzelékeknek, CALF GROWERS californiai gyümölcsöknek, FRANCO - AMERIKAI SOWRITY, WHITE HOUSE kávéknak — és a ST. NICHOLAS lisztnek. —

INGYEN BESZÉLŐGÉP

FÜGGÖNY KÉT ABLAKRA.

Itt az alkalom, hogy egy jó és értékes beszélőgépet kapjon teljesen INGYEN. A motor olyan erős, hogy ön több darabot játszhat le rajta egyszeri felhuzásra. Gyönyörü mahagoni finisheléssel. Minden lemezt lejátszik — akár kicsi, akár nagy. Ha ön egy ilyen beszélőgépet akar venni, ugy szép pénzt kellene adni érte dollárokban. Mi önnek teljesen INGYEN akarjuk adni. Ne feledje, az az ajánlat csak rövid ideig érvényes és mivel mi azt akarjuk, hogy minden szomszédjának ablakában a mi függönyünk legyen, azért, ha kérdezik öntől, hol vette azokat, ugy adja meg nekik a mi cimünket. Ezért adjuk mi önnek a beszélőgépet ingyen; ha ön azonnal elküldi a rendelését a függönyökre. Ezek teljesen uj minták, melyek épen most kerültek ki a gyárból, változatos gyönyörü mintázással, a legkitünőbb és tartós anyagból késziteve, ugy hogy ön sokáig használhatja azokat. A nagyság megfelel egy nagy ablaknak. A függöny a tetejétől az aljáig olyan szépen van mintázva, hogy mindenkit elragad a szépsége. Leirni annak szépségét nem igen lehet, önnek meg kell nézni saját szemeivel, hogy lássa milyen gyönyörü. Ez az egész lakását széppé teszi. Ilyeneket azelőtt csak magas árért lehetett venni, ugy hogy azokat kizárólag gazdag emberek vehették meg, de mi azt akarjuk, hogy mindenki hozzájuthasson, mindenki megismerje azokat a remek függönyöket s ezért rövid ideig rendkivül olcsón adjuk. Mi ezt a két függönyt komplette két ablakra csak $5.95-ért adjuk és hozzá adunk egy beszélőgépet ingyen. Gondolja meg, hogy ilyen alacsony árért mindezeket adni egy igazán csodás alkalom. Ne várjon egy hónapig, hanem ennek elolvasása után azonnal vegye a tollszárat és irjon nekünk. Mi nem kérjük, hogy küldje be előre a pénzt. Mellékeljen csupán 35 centet aprópénzben vagy bélyegben a szállitási költségekre és fizesse meg az $5.95-ot ezen áruk kézbesitésénél. Önnek fel kell használnia ezt a csodás alkalmat és irjon azonnal nekünk a következő cimre:

WALTER SPECIALTY CO., 1217 N. Paulina St., Dept. 883, CHICAGO, ILL.

AZ "OCCIDENT" GARANCIÁJA.

Mi garantáljuk azt, hogy az "Occident" liszt nem csak jó minőségü, hanem sokkal jobb, mint más lisztek. — Ön készithet belőle olyan kitünő kenyeret, mely minőségben, fehérségében, izletességében és általában minden egyéb tekintetben sokkal jobb, mint amilyen kenyeret Ön más lisztből készithetne.

Ezen garancia folytán, minden kereskedőt utasitottuk, hogy fizesse vissza a vételárat minden olyan vevőnek, aki nincs megelégedve az "Occident" liszttel.

A mi ajánlatunk.

Kiséreljen meg egy csomag "Occident" lisztet és késziteen abból annyi kenyeret vagy tésztafélét, amennyit akar. Ha Ön nem győződne meg arról, hogy az jobb, mint bármely más Ön által azt megelőzőleg használt liszt, ugy vigye vissza a csomagban megmaradt lisztet és Visszakapja Az Ön Pénzét. A kereskedő, minden további nélkül, visszatériti azt.

TUG RIVER GROCERY COMPANY
WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.

36,000 SZERVEZETT BÁNYÁSZ SZTRÁJKOL SPANYOLORSZÁGBAN.

Spanyolországban két héttel ezelőtt az összes bányatársaságok egyöntetüen egy uj fizetési jegyzéket nyujtottak át a bányászaiknak, melynek értelmében a béreket alaposan le vágták volna.

Az uj ultimátumszerü jegyzék azt is hangoztatta, hogyha a spanyol bányászok nem fogadják el az uj, a mai helyzetnek megfelelő béreket, ugy a bányaurak kénytelenek lesznek a bányákat lezárni.

A bányászok már tudták, hogy minő tervük van a bányatulajdonosoknak, mert a bányatulajdonosok már hónapok óta sajtóközleményeket helyeztek el a lapokban és ezekben azt lehetett olvasni, hogy mig a bányászoknak gyöngyéletük van, nagy kereslet, könnyü a munka, addig a szegény bányabárók ma holnap már azt sem fogják tudni, honnan vegyenek betevő falatot. Minden közleménynek az volt a vége, hogy a bányatulajdonosok ráfizetnek az üzemre és az ország bányaipara tönkremegy, haçsak nem szabályozzák az igazságnak megfelelően a béreket.

Ezekből a közleményekből tehát már jó előre tudták a bányászok, hogy mire készülnek a bányatulajdonosok. Fel is készültek a harcra és amikor a bányatulajdonosok átadták a jegyzéküket, a bányászok visszautasitották azt és azonnal sztrájkba mentek.

Most egész Spanyolországban minden bányában szünetel a munka, az összes bányászok sztrájkolnak és el vannak határozva, hogy a küzdelmet a végsőkig fogják megvivni.

Most már kéthete tart a nagy sztrájk, anélkül, hogy a bányatulajdonosok engedtek volna merevségükből és ha csak a kormány nem avatkozik erélyes kézzel a dolgokba, nincs kilátás egyhamar arra, hogy a sztrájk befejezést nyerjen.

—o—

40,000 DOLLÁROS TÜZKÁR.

A Piedmont Coal Co. bányájának irodájában, Dora, Alabamaban, ismeretlen okból tüz ütött ki, mely a bánya külső épületeit, a szerszámházakat, lángba boritotta.

A legnagyobb baj volt, hogy Alabamában nagy szárazság volt az idén és igy nem volt elegendő viz a tüz eloltására.

Hogy a tüz továbbterjedését megakadályozzák, kénytelenek voltak a környékező épületeket dynamittal felrobbantani és igy aztán önmagától elhamvadt a tüz.

Az okozott kár meghaladja a 40,000 dollárt.

FELHIVÁS A RÁKÓCZI MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET TAGJAIHOZ!

TAGTÁRSAK!

Az év utolsó havában szeretettel hivjuk fel figyelmüket az egylettel szemben tartozó kötelességeik teljesitésére. Nagyon sokan vannak, kik egész éven át hátralékban fizettek, arra kérjük minden tagot, igyekezzen havi diját a december havi gyülésen rendezni, hogy ne kellessen kimutatni a jövő éven hátralékosokat. Tekintettel arra is, hogy legtöbb osztálynál tisztviselők választása történik, az uj tisztviselő nem jártas kellőleg a fizetések beirásánál, igy sok tévedés történik, ezért is ajánlatos minden tagnak, hogy December hóban a régi tisztviselőnél tisztázzák dijaikat, s ez megfogja könnyiteni az uj tisztviselők munkáját is. Remélve, hogy kérelmünk nem lesz hiába való és a jövő hivatalos lapunkban azt irhatjuk, hogy igazán száz százalékos fizetők a Rákóczi Egylet tagjai.

Tagtestvéri szeretettel

A RÁKÓCZI EGYLET
központi tisztikara.

BANKUNK

sziklaszilárd és minden tekintetben jó, pontos kiszolgálásban részesiti feleit. Ne tartsa pénzét otthon. Ne küldje idegenbe, hanem tartsa nálunk.

BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉKOT FIZETÜNK. Betéteket felmondás nélkül fizetjük vissza.

The Bank of Masontown
Masontown, W. Va.

25 cent 25

beküldése ellenében minden előfizetőnknek elküldjük az 1925. évi

Magyar Bányásznaptárt

Ha előfizetése lejár, ujitsa meg előfizetését és küldje be a 25 CENTET, mert csakis azon előfizetőknek küldjük el a naptárt, akik hátralékban nincsenek és a 25 CENT szállitási dijat is beküldték.

Minden előfizetőnek jogában áll külön 25 CENT beküldése ellenében küldetni egy naptárt az Óhazába is, de a 25 CENTTEL a pontos hazai cim is beküldendő.

Uj előfizetők is megkapják a naptárt. Figyelmeztesse hát szomszédját, ha annak még nem járna lapunk, hogy ne szalassza el az alkalmat és fizessen most elő lapunkra.

Idei naptárunk is tele lesz szebbnél-szebb, értékesebbnél-értékesebb cikkekkel, elbeszélésekkel, versekkel és hasznos tudnivalókkal.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP
Himlerville, Kentucky.

Dr. L. L. BELCHER, WELCH, W. VA.

Minden fogmunkát, hidmunkát, töméseket, korona munkákat, a legmodernebb rendszer szerint fájdalom nélkül végzek.

A magyarok figyelmes kiszolgálásban részesülnek nálam évek hosszu sora óta.

GYERMEK JÓLÉTI OSZTÁLY

AZ ANYÁK ÉS GYERMEKEIK EGÉSZSÉGÉNEK GONDOZÁSÁRA

E helyen hétről-hétre oly kérdéseket fogunk felvetni, melyek érdekesek és értékesek a várandós anyáknak és fiatal gyermekek anyáinak.

A csecsemő gondozása és táplálása életbevágó kérdés az otthonra és a nemzetre, és azt hisszük oly kérdés, melyet szabadon és őszintén kell tárgyalnunk minden időközökben.

102-IK CIKK.

"Colic" gyermekbetegség.

Igen sok anya ugy tekinti a "colic" gyermekbetegséget, mint egy elkerülhetetlen rosszat. Semmiesetre se normális állapot és gyakran lehet előfutárja komolyabb bajnak.

A kólikának sok mindenféle oka lehet. Az is lehet az oka, hogy a gyermek teste hirtelen átfázás. Rendetlen táplálás, akár időben, akár mennyiségben, szintén oka lehet.

A helyes táplálkozás nagyon fontos abban az esetben, ha a bébi kólikában szenved. A helytelen táplálás legtöbbnyire gyomorrontást von maga után, amelyből aztán kólika lehet.

Ha a gyermek kólikában szenved, elsősorban nézze meg, hogy az altesti kötése, vagy a ruha, nem tulságosan szoros-e? Tartsa a kezeket és a lábakat melegen. Gyakran egy meleg ital viz, vagy egy forró vizesüvegnek az alsótestre való tétele gyógyulást nyujt. Ha ez nem segit, tanácskozzék az orvossal. Sose használjon orvosságot, hacsak nem tanácsolja az orvos.

Tartsa tisztán a dudlikat és az üvegeket, ami által megakadályozza, hogy az azokra rakódott bacillusok a gyomorba jutva, megfertőzzék a gyermek szervezetét. A tej megválasztásánál az az irányelv vezesse, hogy a tejnek tökéletes tisztaságunak kell lenni, menten minden ártalmas bacillustól. Eagle Brand Condensed Milk époly tápláló erejü, mint amilyen megbizható a tisztaságát illetőleg. Az Eagle Milk alkalmazása rosszul táplált gyermekeknél meglepő eredménnyel járt. Silány táplálékhoz szokott iskolás gyermekeken a javulás tünetei azonnal jelentkeztek, amint ételeikhez Eagle Milket kaptak. Néhányan közülök a normális hizás határait is tullépték. Valósággal kétszer annyit hiztak, mint amennyire számitottak a fejlődő gyermeknél. Ha kételyei vannak aziránt, hogy gyermeke sulyban nem nyom annyit, mint amennyit kellene, adjon gyermekének Eagle Milket táplálék gyanánt. Friss levegő, rendszeres alvás, a szokásos életmód betartása is fontos tényezők. Gyermekeknek legalább egyszer naponkint kell adni az Eagle Milkből rendes táplálékuk kiegészitéseképpen. Háromnegyedrészben töltsön meg egy csészét hideg vizzel és adjon hozzá két kávéskanálnyi Eagle Milket. Idősebb gyermekek ginger ale-lel, gyümölcslével, vagy tojással keverve fogyasztják. Azonkivül az Eagle Milket használhatja, mint rendes élelmiszert.

Olvassa el ezen cikkünket és vágja ki megőrzés céljából. Idővel szüksége lehet rá.

—o—

Nehéz munka senkinek nem árt, ha egészsége jó.

EDZE MAGÁT izmainak lefekvés előtti masszirozásával, minden este. Használjon a ledörzsöléshez, régi, megbizható PAIN-EXPELLER Reg. U. S. Pat. Off. és megelőzi a fáradtságot, izomfájást, hátfájást. Legyen erős és egészséges és nem fogja soha a munkát nehéznek találni. Egy elővigyázatos család sem lehet meg ilyen egy üveg nélkül.

A Horgony védjegy nélkül nem eredeti.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

ÉRTESITÉS.

Értesitjük ezennel olvasóinkat, hogy

ANDAHÁZY ÁRPÁD SÁNDOR

ur, mint utazóképviselő, fel van hatalmazva előfizetések felvételére és nyugtázására.

Kérjük olvasóinkat, hogy Andaházy urat munkájában támogatni sziveskedjenek.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

Magyarországba

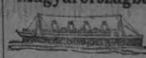

JO UJSAG! Az Egyesült Államok egyik törvénye megengedi, hogy korlátolt egy évre terjedő látogatást tehessen hazájában és visszatérhessen az Egyesült Államokba anélkül, hogy a quota-törvény alá esne.

A mi fényes, óriási hajóink, beleértve a MAJESTIC, a világ legnagyobb hajóját, az OLYMPIC, LAPLAND, MINNEKAHDA stb. hajókat, gyors utazást biztositanak Cherbourg, Antwerpen, vagy Hamburgba. Minden héten indul néhány hajó.

Az összes harmadik osztályu utasok zárt, kettő, négy és hat személyes kabinokban lesznek elhelyezve. Kényelem, kitünő konyha és figyelmes bánásmód.

Kérdezze meg a helyi ügynökünket.

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
AMERICAN LINE

Arcade Office No. 196, Union Trust Bldg.
PITTSBURGH, PA.

RUHÁT csak jó szabónál csináltasson. Mi a legjobb kelmét adjuk. 500 különféle szövetünk van raktáron. Üzletünk a Star Cash Market mellett van.

THE LIBERTY TAILORS
304 W. Pike Street,
CLARKSBURG, W. VA.

STAR CASH MARKET
304 W. Pike Street,
Clarksburg, W. Va.

HUS ÉS FÜSZERÁRUK

Magyarosan, házilag készitett husáruk.

EGYEDÜLI MAGYAR STÓROS A VIDÉKEN.

S. T. CHAMBERS & COMPANY

MATEWAN, W. VA.

TELEPHONE No. 19.

Vaskereskedés és butoráruház. Temetkezési intézet.

A magyar bányászokat figyelmes kiszolgálásban részesitjük.

BETÉTEK után 4 százalékot fizetünk.

A mi bankunk a legszilárdabb a vidéken.

Ne küldje pénzét idegenbe, hanem jöjjön hozzánk, mi pontos, a leikiismeretes kiszolgálásban biztositjuk.

THE UNION SAVINGS BANK CO.

W. E. JONES, pénztárnok.

Yorkville, Ohio.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre 2 dollár.

EGY FUVALAT A VIRÁG-ILLATOS LEVEGŐBŐL.

Egy fali naptár szükséges minden házban. Azonban a Triner Fali Naptára sokban különbözik az átlagos naptáraktól. Mert ez nemcsak remeke a nyomdaipar müvészetnek, hanem nagy jelentősége van más tekintetben is, ami különösen értékessé teszi. A Triner Falinaptár 1925. egy fuvalatot hoz az Ön otthonába a virágillatos levegőből. Két gyönyörü képet tartalmaz: "A virágzás kora", egy fiatal anya egy szép kis bébivel a karján virágzó fák között és "Az aranyos naplemente", szép kort megért emberek csoportja és viruló kertben. Ez a két kép mutatja a Triner Keserü Bor fogyasztóit, kiknek a gyermekkortól a késő öregségig a legjobb barátjuk és jótevőjük ez. Mr. August Kompars irta nekünk Canton, Ohio-ból, november 18-án: "Most már nekem nincsen szükségem semmiféle más gyógyszerre, csak a Triner Keserü Borra." Ez feltétlenül megbizható gyógyszer a gyomor betegségeiben.

Triner Fali Naptár 1925. emlékeztetni fogja Önt erre minden nap. Küldjön 10 centet a postaköltségekre a következő cimre: Joseph Triner Company, 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

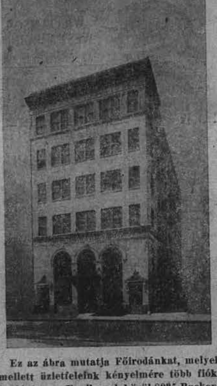

Ez az ábra mutatja Főirodánkat, melyek mellett üzletfeleink kényelmére több fiókirodánk van. Egyik ezek közül 8935 Buckeye Road alatt van, a magyar és szláv nyelvü lakosság központjában. Ezt a fiókunkat Mr. Jos. B. Vilyus, egyik segéd-titkárunk vezeti, Mr. John Welzer alelnökünk felügyelete mellett, ezen urak mindegyike jól beszéli a magyar és szláv nyelveket.

The Atlas Saving & Loan Co.

Főirodája az intézetnek saját házában van.

BROADWAY & E. 55th STREETEN, CLEVELAND, O.

Alapitva 1915-ben, rendelkezésre álló összeg

$5,250,000,00

és több mint 10,000 üzletfele van.

Elismerve a legnagyobb és legerősebb Takarékpénztárnak és Pénzkölcsönző Intézetnek ebben az államban.

Csakis elsőhelyi betáblázásra helyezünk ki pénzt Cleveland és környékére. Ez nyujthatja betevőinknek a legjobb és legnagyobb biztositékot.

Szigoru állami ellenőrzés alatt állunk és állami számvizsgálók időnként felülvizsgálatot tartanak nálunk.

KÉRJÜK KÜLDJE BETÉTJÉT POSTÁN HOZZÁNK.

Küldjön postal Money Ordert vagy Express Money Ordert, mely a The Atlas Savings & Loan Company-nak fizetendő, 8935 Buckeye Road, Cleveland, Ohio.

% 5 %

Kamatot fizetünk

BETÉTEK UTÁN

A BETÉT NAPJÁTÓL A KIVÉT NAPJÁIG.

PÉNZÖSSZEGEK ELHELYEZHETŐK VAGY KIVEHETŐK BÁRMIKOR.

Miért helyezi el pénzét másutt alacsonyabb százalékra, mikor nálunk a legnagyobb biztonság mellett 5 százalékot kaphat?

Betétek vannak nálunk az Egyesült Államok minden részéből, sőt Európából is.

SZINIELŐADÁSOKRA

TÁNCMULATSÁGOKRA, BÁLOKRA

MEGHIVÓKAT

PLAKÁTOKAT, BELÉPŐJEGYEKET

ÉS LUNCH-TICKETEKET

LEVÉLPAPIROKAT, EGYLETI

ALAPSZABÁLYOKAT ÉS

BÁRMILYEN MÁS NYOMTATVÁNYOKAT SZÉP KIVITELBEN ÉS PONTOSAN SZÁLLIT

A Magyar Bányászlap Nyomdája
HIMLERVILLE KENTUCKY

McCRAY UNDERTAKING COMPANY

WELCH, W. VA.

TEMETÉSRENDEZŐK.

Felajánljuk szolgálatainkat és biztositjuk a legelőzékenyebb kiszolgálásról.

Itt az ideje, hogy szükségletét beszerezze, még pedig oly helyről, ahol pénzéért jó árut kap. Nálam kaphat mindent mérsékelt árban, ugy háztartási, mint konyhai cikkeket, jó mák, szép fehér mazsolaszőlő, mindenféle füszer, füstölt kolbász, bél, a legjobb toll, valódi importált tolltok háromféle szinben, selmeci pipák, magyar és vetőkártyák, az Érdeky-féle hatásos gyógyszerek raktára, valamint másféle jobb, elismert gyógyszerek is vannak raktáron.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Ha jót akar pénzéért, irjon az alanti cimre:

JOHN KABAI
O'KEEFFE, W. VA.

WILLIAMSON CANDY KITCHEN

(a vasuti állomással szemben.)

Felajánlja elsőrendü cukorkáit a

KARÁCSONY SZENT ÜNNEPRE ÉS UJÉVRE.

Ha Williamsonba jön, térjen be hozzánk és nézze meg elsőrangu finom áruinkat.

WILLIAMSON CANDY KITCHEN
WILLIAMSON, W. VA.

DRASCHÉ LÁZÁR ALFRÉD

Az uj magyar regényirók egyik legkiválóbb képviselője, aki témáit mindig a való életből veszi. Majdnem minden regényében a felső társadalmi rétegek életét festi.

Legnagyobb sikere volt a "Tüzpróba" cimü regényének, amely rövid idő alatt hat kiadást ért el és szinpadra átalakitva hosszu időn át müsordarabja volt a budapesti Magyar Szinháznak. Tőras Jenő, a hires drámai szinész egyik legnagyobb sikerét aratta benne. Drasché Lázár ebben a regényében leirja, hogy hozzá juttatja családját, férjét, fiát és leányát egy romlottlelkü, könnyelmü grófné.

Ennek a regénynek a folytatása a "Tüzkereszt", ahol az előbbi regény főhősének amerikai élményei vannak megörökitve.

"Éva kis keze" cimü regényében egy katonatiszt egyetlen leányának világfelfogását mutatja be, aki anya nélkül serdült fel. Az apa egy kéteshirü nagyvilági nőt akar feleségül venni, amit "Éva kis keze" akadályoz meg.

"Enyém vagy" cimü regényében egy fiatal ember életét és tragikus halálát, aki egy félvilági nő karmai közé került, irja meg megrázó szinekkel.

"Egymásközt" cimü munkájában apró bájos elbeszélések és szerelmi történetek váltják fel egymást tele intim részletekkel.

"Az az átkozott pénz" cimü munkája is egy rendkivül érdekfeszitő szerelmi történet.

Kerekes Testvérek az amerikaszerte közkedveltségnek örvendő magyar könyvkereskedőség (főüzlet: 203 E. 86. St.; fióküzlet: 1464 Third Ave, New York), egy most érkezett magyarországi szállitmányban megkapta Drasché Lázár Alfréd valamennyi munkáit és azokat bárki kötetenként 75 centjével ott megszerezheti.

Aki lebilincselő könyveket, érdekfeszitő regényeket akar olvasni és idejét hasznos és élvezetes olvasmányokkal akarja eltölteni, okosan teszi, ha Drasché Lázár Alfréd összes könyveit megszerzi.

Kerekes Testvérek cég kivánatra bárkinek sziveseen megküldi ingyen teljes könyv-, kotta-, lemez- és zenehenger árjegyzékét.

BATES SANATORIUM

Hullámfürdők és a gyógyfürdők minden faja villany kezelés, masszázs és dietikus étrend.

Phone 142.

202—204 Fifth Avenue
Huntington, W. Va.

ÉRTESITÉS!

Tisztelettel értesitem a magyar bányásztestvéreket, hogy a

LOGAN HOTELT

átvettem.

A magyar bányásztestvérek ismernek engem Dehue, W. Va.-ból, ahol magam is vágtam a szenet.

Mindenkor tiszta és kényelmes szobákkal várom és gondos kiszolgálásról előre is biztositom magyar testvéreimet.

A magyar bányászok pártfogását kéri

ANDY KISH
tulajdonos.
LOGAN, W. VA.

MEGGYÓGYITJA A HÜLÉST.

VÉDELEM A "FLU" VAGY TÜDŐLOB ELLEN.

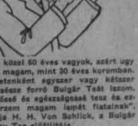

"Én közel 60 éves vagyok, azért ugy érzem magam, mint 30 éves koromban. Én hetenként egyszer vagy kétszer egy csésze forró Bulgár Teát iszom. Ez erőssé és egészségessé tesz és ezért érzem magam ismét fiatalnak", mondja H. H. Von Schlick, a Bulgár Növény Tea előállitója.

Ha Ön reumatizmusban szenved, dugulása van, fáj a mája vagy veséje, tisztátlan, gyenge a vére — ugy az én Bulgár Teám gyors gyógyulást nyujt Önnek.

Ha nagyon meg van hülve, lefekvés előtt egy csésze forró teát kell innia abból. Láz és tüdőlob könnyen származik hülésből és ezrek halnak meg évenkint.

Ha Ön meghült, vagy betegnek érzi magát, vagy a gyomra beteg — ne várjon — menjen azonnal a durgstórjába — még ma — és vegyen a valódi Bulgár Növény Teámból piros vagy sárga dobozban, melyeken a nevem rajta van — ÁRA 35c — 75c — $1.25.

JEGYZET: Családok vegyék az én nagy 5 hónapos dobozomat. Ha az Ön drugstórja nem tud szolgálni a nagy dobozzal, küldjön $1.25-t az én cimemre és én azonnal küldök abból Önnek. Cimem: H. H. Von Schlick, President, Dept. A. 822 Locust St., Pittsburgh, Pa.

POLGÁROSODÁSI TUDNIVALÓK.

Az első lépés.

A polgárosodási szándék kinyilatkoztatása (általában az "első papir" kivételének nevezik.) Hogy az idegen ezt megtehesse, fehér bőrünek vagy az afrikai fajhoz tartozónak, 18 évesnek vagy ennél idősebbnek kell lennie és annak a biróságnak hatásköri területén kell laknia, amelyhez polgárosodási Nyilatkozatát benyujtja.

Eljárás. Az idegen először is szerezze meg és töltse ki a 2213-as számu formát. Amenynyiben 1921 junius 3-át megelőzően érkeztek az Egyesült Államokba, a 2213-as számu formát vigye a biróság hivatalnokához (Clerk of Court), aki a Nyilatkozatot elkésziti; ha 1921 junius 3-án vagy ezután érkezett, küldje a 2213-as számu formát lakóhelyéhez legközelebb eső polgárositó tisztviselőhöz (naturalization officer). Ezeknek a polgárositó tisztviselőknek hivatali cimei ennek az irásnak végén találhatók. A polgárosodási szándék kinyilatkoztatásához nincsen szükség tanukra. A törvényes dij $1.00, melyet kizárólag a biróság hivatalnoka vehet el. A Nyilatkozat kézjegyei is ellátható abban az esetben, ha az idegen nem tud irni. Az "első papir" vagy Nyilatkozat érvénye kibocsátásának dátumától számitott 7 év mulva megszünik.

A második lépés.

A polgárositási kérvény (Petition) benyujtása (második papir kérvényezése). A folyamodó erre csakis akkor jogosult ha fehér bőrü vagy az afrikai fajhoz tartozik; 21 éves vagy ennél idősebb, nem kevesebb, mint 2 éves, de 7 évnél nem öregebb első papir birtokában van és annak a biróságnak hatáskörl területén lakik, amelyhez kérvényét benyujtja; a kérvény benyujtását megelőzően legalább 5 esztendeig egyfolytában az Egyesült Államok területén volt lakhelye és a kérvény benyujtását megelőzően legalább egy éve lakik abban az államban; két tanuval rendelkezik, akik amerikai polgárok és akik hajlandók esküt tenni arra, hogy személyes tudomással birnak legalább is arról, hogy a kérvényező abban az államban a megkivánt idő óta lakik és megbizható erkölcsü egyén. Ha a kérvényező nem lakott teljesen 5 évig abban az államban, ahol kérvényét benyujtja, más államban való lakóhelyét igazolhatják ugyanazok a tanuk vagy mások személyes megjelenésükkel, vagy pedig eskü alatt vallott nyilatkozataikkal. Ha ilyen eskü alatt vallott nyilatkozatokra van szükség, a polgárositó tisztviselőtől beszerezhető a forma, még mielőtt a folyamodó kérvényét benyujtaná. A folyamodónak saját kezüleg kell aláirni kérvényét. Tudnia kell angolul beszélni, kivéve, ha fizikai okokból képtelen erre vagy pedig közföldekre telepitett idegen. A kérvény $4.00 és a biróság hivatalnokának (Clerck of the Court) fizetendő.

Eljárás. Először is szerezze be a 2214-es számu előzetes forma-ivet akár a biróság hivatalnokától, polgárositó tisztviselőtől, akár valamelyik községi elemi iskolai tanitótól és a polgárositó tisztviselő vagy iskolai tanitó örömmel nyujt segitséget annak kitöltésében. Miután a forma-ivet kiállitotta, a folyamodó tegye postára vagy vigye el személyesen, első papirjával együtt, polgárositó biztos (naturalization examiner) irodájába. A polgárositó biztos elintézi a további aprólékos munkákat a kérvénnyel és megfelelő idő mulva értesiti a folyamodót arról, hogy mikor és hol jelenjék meg tanuival a kérvény benyujtása céljából.

A harmadik, vagyis utolsó lépés

Birósági kihallgatás. Mielőtt a folyamodó a végső eljárás céljából a biróság előtt megjelenne, polgárosodási kérelmét legalább is 90 napra ki kell hirdetni a biróság hivatali helyiségében. A birósági kihallgatás napjáról értesitik, minthogy a polgárosodási kihallgatások sorrendjét a biróság állapitja meg. A tanuknak szintén jelen kell lenni a kihallgatáson. Ha a biróság ugy találja, hogy a kérelmezőt megilleti a polgárositás, akkor hüségesküt tétetnek le vele az Egyesült Államokra és ennek megtörténte után kiadják az amerikai polgárlevelet. — További felvilágositásokkal készséggel szolgál a Commissioner of Naturalization vagy bármely polgárositó biztos; a cimük:

Boston, Mass., Post Office Building, District Dir. of Naturalization;

Brooklyn, N. Y., 186 Joralemon St., Head Naturalization Examiner;

Buffalo, N. Y., Federal Bldg., Head Naturalization Examiner;

Chicago, Ill., Federal Bldg., District Dir. of Naturalization;

Cincinnati, O., Federal Bldg., Head Naturalization Examiner;

Cleveland, O., Federal Bldg., Head Naturalization Examiner;

Denver, Colo., Post Office, District Dir. of Naturalization;

Detroit, Mich., Federal Bldg., Head Naturalization Examiner;

Duluth, Minn., Federal Bldg., Head Naturalization Examiner;

Houston, Tex., Federal Bldg., Head Naturalization Examiner;

Kansas City, Mo. Federal Bldg Head Naturalization Examiner;

Los Angelos, Cal. Federal Bldg., Head Naturalization Examiner;

New Orleans, La., Federal Bldg., Head Naturalization Examiner;

New York, N. Y. 1913 Tribune Building, 154 Nassau Street, District Dir. of Naturalization;

Omaha, Nebr., Federal Bldg., Head Naturalization Examiner;

Philadelphia, Pa., Federal Bldg., District Dir. of Naturalization;

Pittsburgh, Pa., Federal Bldg. District Dir. of Naturalization;

Portland, Oreg., Post Office, Head Naturalization Examiner;

Providence, R. I. Federal Bldg Head Naturalization Examiner;

St. Louis, Mo., Custom House, District Dir. of Naturalization;

St. Paul, Minn., Federal Bldg. District Dir. of Naturalization;

Salt Lake City, Utah, Federal Bldg., Head Naturalization Examiner;

San Antonia, Tex., Federal Bldg., Head Naturalization Examiner;

San Francisco, Cal., Post Office Bldg., District Dir. of Naturalization;

Seattle, Wash., Federal Bldg., District Dir. of Naturalization;

Washington, D. C., Dept. of Labor Bldg., District Dir. of Naturalization.

MEGNYILT BÁNYÁK.

A Consolidated Coal & Coke Company felvette a munkát a Nicola bányában, valamint a Fennelton bányában.

A társaság ezekben a bányákban már április óta nem dolgoztatott.

A Republic Iron & Steel Company bányájában, Republicban, ismét felvette az üzemet. Ebben a bányában már egy év óta nem dolgoztak a bányászok.

Ugyanez a társaság a Thompson és Tower Hill telepein is megkezdte a munkát.

KÉRELEM

a könyörületes szivü bányászokhoz.

Lord Maryland bányatelepen egy bányász özvegye 6 kicsi gyermekével a legnagyobb nyomorral küzd. Szegény asszony nem tud ott senkihez se fordulni segitségért, mert már 3 éve nem dolgozik a bánya. Nincs is ott már csak 8 család.

Fáznak és rongyosak a gyermekei, de nem tud nekik jobb ruhát venni, mert nincs miből.

Arra kéri lapunk utján a magyar bányászokat, hogy akiknek van olyan használt ruhája, amit már félretett, küldje el neki. Hálás köszönettel vesz akármilyen kis adományt, vagy használt ruhanemüt. Cime: Mrs Katalin Lefcsik, Lord, Maryland.

SZERENCSÉTLENÜL JÁRT MAGYAR BÁNYÁSZ.

Herrick, Ohioból irja Fekete Mihály testvér, hogy ott november 18-án egy magyar bajtársunk — nevét nem közli — munkája közben szerencsétlenül járt.

Reggel hozzáfogott, hogy a lyukat kifurja a robbantáshoz, de a tető leszakadt és maga alá temette. Mindkét lábát pozdorjává törte.

Bevitték a Martins Ferry-i kórházba és másnap nagy kinok között kiszenvedett.

Szerencsétlenül járt bajtársunk nem régen jött ki az Óhazából. Otthon végig harcolta a világháborut és onnan épen került haza. Itt pedig a munka harcterén hamar utolérte a balsors.

Özvegye és két árvája siratja az Óhazában. Egyletbe nem tartozott, semmiféle biztositása nem volt és igy szegény családja nagy nyomornak néz elébe.

Fekete testvér felhivja azokat a bajtársakat, akik semmiféle egylethez nem tartoznak, se biztositásuk nincsen, hogy gondoskodjanak családjukról, mig életben vannak, munkaképesek, ne döntsék családjukat a legnagyobb nyomorba könnyelmü gondolkozásukkal.

KIGYULLADT AZ ERDŐ, LEÉGETT A TIPLI, 75,000 DOLLÁR TÜZKÁR.

Az Eagle Coal Company, Zenesville, Ohioban, 75,000 dolláros tüzkárt szenvedett. A bánya körüli erdőkben, ahonnan a bányába szükséges talpfákat vágták, tüz keletkezett. A tartós szárazság folytán a tüz gyorsan terjedt, melyhez hozzájárult, hogy épen szeles idő volt.

A szél égő szilánkokat szórt a bánya tiplijére, amely szintén kigyulladt és miután nem lehetett a vizhiány miatt eloltani, teljesen leégett.

A legnagyobb baj azonban az, hogy a bányászok munkanélkül maradtak, mert a tipli leégése folytán a bányát nem lehet üzemben tartani.

A társaság azonnal intézkedett a tipli ujjáépitése iránt, azonban előreláthatólag hosszabb időbe kerül, mig az készen lesz.

LESZAKADT A FELVONÓ 36 BÁNYÁSSZAL.

Az Orient 2. számu bányában, Illinoisban, a munka végeztével a bányászok a felvonón hagyták el a bányát.

A felvonó rendesen müködött egyszerre azonban, mikor 36 bányász volt a felvonóban, a felvonó drótkötél elszakadt és a felvonó a bányászokkal együtt 30 láb mélységbe zuhant.

A 36 bányász többé-kevésbé mind megsebesült, három olyan sulyosan, hogy a kórházba kellett őket szállitani.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre 2 dollár.

MEGSZÜNT A HUDSONI SZTRÁJK.

A Hudsini sztrájk, melyet a szervezet tilalma ellenére, egy ugynevezett "Sztrájkbizottság" hivott ki, megszünt.

A bányászokat Cappellini gyülésre hivta össze és figyelmeztette őket, hogy a sztrájk szerződés ellenes és semmi, de semmi értelme nincs, hogy a bányászok olyasmiért néhány lázitó uszitására sztrájkba menjenek, amit a szerződés értelmében minden zavar nélkül el lehet intézni.

Ismertette azután, hogy miért hivta ki a bányászokat a "Sztrájkbizottság" sztrájkra és bebizonyitotta, hogy teljesen ok nélkül mentek ki a munkából, mert közben a társaság abban az ügyben már amugy is érintkezésben volt a szervezettel és az a két ember, akinek fizetésénél differencia merült fel, tudott is arról és bele is nyugodott hogy az ügyet a szervezet a társasággal a szerződés keretein belül intézzel el.

A bányászok legnagyobb része nem is tudta, hogy miről van szó, mert azzal lázitották őket, hogy a társaság bérvágást akar, ami pedig nem volt igaz.

A szervezettel egyidejüleg a "Sztrájkbizottság" is összehivott egy ujabb gyülést és azon rendkivül élesen fakadt ki a szervezet ellen. Közben azonban a szervezet gyüléséről odajöttek a bányászok, kik szemére hányták a sztrájkbizottságnak, hogy félrevezette őket és mind fenyegetőbbé vált a hangulat, végre is a "Sztrájkbizottság" jónak látta odébb állni.

Még egy utolsó kisérletet tett ekkor a "Sztrájkbizottság" és kiadott egy rendeletet, hogy a sztrájk folyik tovább és senkinek sem szabad dolgozni. A bányászok azonban másnap nagyrészt munkába mentek és harmadnapra mind engedelmeskedett a szervezett felhivásának.

Most megint béke van és ebből láthatják a bányászok, hogy a radikálisoknak csak zavarkeltés a célja, minden apró-cseprő sérelmeket felfujnak, hogy a bányászokat törvénytelenségre vegyék rá, hogy aztán a zavarosban halásszanak és a szervezet erkölcsi tekintélyét tegyék tönkre.

Két ember fizetésénél volt teljesen lényegtelen nézeteltérés a Hudson Coal Company bányájánál és ezért volt lelkiismeretük a vörös uszitóknak 14,000 bányászt a legkellemetlenebb helyzetbe sodorni.

KIGYULLADT BÁNYA.

Az Indian Creek bánya Bicknell, Indianában, ismeretlen ok folytán kigyulladt. A bányát is kénytelenek voltak lezárni, mert a tüz oltási munkálatai több hetet vehetnek igénybe.

Az oltást igen megnehezíti az hogy a bányában nagy mennyiségü gázt észleltek, ami könnyen felrobbanhat, mert a szellőztetőt kénytelenek voltak lezárni, nehogy a betóduló levegő még jobban élessze a tüzet.

SZTRÁJK A LADOLÓ GÉPEK MIATT.

A Wheatland Standard bánya Bicknell, Indianában be akarta vezetni a gépladolást. Nem tudott azonban az emberekkel megegyezni annak alkalmazása és a gépladolók bére felett és erre az emberek kivonultak, a bányát pedig lezárták.

A társaság most engedményeket tett a bányászoknak s igy remény van arra, hogy a bányát rövidesen ismét megnyitják.

Barley Lovett Hardware Co.
az 5 és 10 centes Storral szemben
WELCH, W. VA.
Mielőtt valamit vásárol, nézze meg a mi raktárunkat. Ez az üzlet e vidék legszebb vasáru üzlete.
Saját érdeke, ha nálunk vásárol, mert mi olcsóbban adunk mindent, mint más.
KITÜNŐ KÁLYHÁK dus választékban.
DANOLÓGÉPEK ÉS LEMEZEK.
Keressen fel bennünket.

Magyar Bányászok!
Hallottátok a legujabb ujságot? A BÁNYÁSZDOHÁNY gyáresa rémségesen gyarapodott.
A bányászdohányon kivül készíti a FŐBURDOS DOHÁNYT ÉS A KUBA SZIVART.
Tudjátok meg azt is, hogy mi vagyunk az egyedüli magyar dohány és szivar gyárosok az országban.
KÓSTOLÓT INGYEN KÜLDÜNK!
Megrendelések a következő cimre küldendők:
FRIED TESTVÉREK
gyárosok
269½ PEARL STREET, NEW YORK, CITY.

THE CITIZEN BANK OF WAR,
WAR, W. VA.
Bankunk legszilárdabb e vidéken.
Betétek után fizetünk 3 százalékot.
Pénzét felmondás nélkül bármikor kikaphatja.
Ne küldje pénzét idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, a hol teljes biztonságban van.

EZ A BANK
a vidék magyarjainak a legszivesebben ajánlja fel szolgálatait, minden tekintetben.
Külföldre olcsón küldünk pénzt, mert a legnagyobb bankokkal állunk összeköttetésben és naponta táviratilag kapjuk meg a külföldi pénzek árfolyamát.
Betétekre 3 százalék kamatot fizetünk.
The First National Bank, Williamson, W. Va.

SOUTHERN
által készitett
ICE CREAM
kitünő és tiszta gyártmány.
"Ez a legfelségesebb"
SOUTHERN REFRIGERATION CO., Inc.
(Williamson Hospital mellett.)
WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.

OLVASTA MÁR A HARMONIKÁT ?
Há nem, kérjen azonnal mutatványszámot. A HARMONIKA ma a legjobb és legtartalmasabb vicc lap, mely évi EGY DOLLÁR fejében felviditja a busulásnak indult magyarokat. A HARMONIKA olcsó, jó, tartalmas és izléses. Ez a cime:
7862 W. JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN.

WILLIAMSON környéki magyarok helyezzétek el betéteiteket a
DAY AND NIGHT BANKBA, WILLIAMSONBAN, W. VA.
Betétekre 3 százalék kamatot fizetünk.
MAGYAROKAT figyelmesen szolgáljuk ki.
ESTE 7 ÓRÁIG NYITVA TARTUNK.

BANK OF LYNCH
LYNCH, KY.
Bankunk a LEGSZILÁRDABB e vidéken.
Betétek után fizetünk 3 és 4 SZÁZALÉKOT.
Pénzét FELMONDÁS NÉLKÜL bármikor kikaphatja.
NE KÜLDJE PÉNZÉT idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, ahol teljes biztonságban van.
Pénzküldés Hajójegyek

A legérdekesebb magyar heti lap Amerikában.
A HÉT
mindig eleven, mindig tartalmas, mindig az igazságot irja. Minden száma 24 oldal, külön humor melléklettel.
Szerkesztik:
KENDE GÉZA és DÉRI IMRE
Egy évre 4 dollár, félévre 2 dollár.
205 EAST 85th ST., NEW YORK CITY
KENDE GÉZA az amerikai magyar sajtó egyik legrégibb munkása, aki husz esztendeje ir az amerikai magyaroknak és résztvett minden fontosabb amerikai magyar eseményben, a közel jövőben megkezdi A HÉT hasábjain izgatóan érdekes visszaemlékezéseinek a közlését. Rendelje meg mielőbb ezt az ujságot.

Pénzt takarit meg, ha nálunk vásárol!
Mi raktáron tartunk minden méretben férfi, női és gyermekruhákat, cipőket és kalapokat. Minden egyes darab a legjobb minőségünek van elismerve az egész Országban. Önnek megmarad pénze az év végére, ha Ön a legjobbat vásárolja és Ön sokkal jobban fogja magát érezni és szebb lesz a megjelenése is.
Mi pontosan megszabjuk a legkedvezőbb árat. Ön soha sem fizet sokat azért, amit tőlünk vásárol.
Nekünk 46 stórunk van és mi nagyban vásárolunk mindent.
Mi csak készpénzért árusitunk és Ön visszakaphatja a pénzét, ha valamivel nincs megelégedve.
Mi készpénzért veszünk és adunk el, ezért adhatunk mindent olcsón.
FRENCH'S DEPARTMENT STORE
AHOL McDOWELL MEGYEIEK VÁSÁROLNAK
Welch, West Virginia

Tüzbiztositás
Az emberek általában nem nagy figyelmet forditanak a tüzbiztositásra.
Mit felelne Ön a következő kérdésekre?
1) Elég gondot fordit-e Ön a tüzbiztositásra és vajjon kellően biztositva van-e a háza, háztartási tárgyak, melléképületek, garage, automobile, kocsiszin, stb.?
2) Felemelte-e a biztositási összeget az áremelkedés arányában, hogy olyan összeget kapjon, mely elegendő az ujbóli beszerzésre, ha netalán a tüz elpusztitana valamit?
3) Vajjon a biztositást egy teljesen megbizható, szilárd, régi kipróbált amerikai intézettel kötötte-e?
Ha Ön valóban komoly gondolkodásu és előrelátó ember, ugy Ön csakis a világ legmegbizhatóbb biztositási intézeténél köti meg biztositását.
KÉPVISELI E VIDÉKEN:
TUG RIVER INSURANCE AGENCY
PATTERSON BLDG.
WILLIAMSON, W. VA.

Óhazai mesék....

A FATTYU.

Irta: Szentimrei Mártha.

(Folytatás.)

De emlékek jöttek seregestől s belekacagott a tükörbe kegyetlen gunnyal.

— Mit tanácsolsz a szőke cigánynak, a fattyu-gyereknek? Fiatal és romlatlan volt, mikor Katinak felajánlotta szivét s ő inkább mindenkié lett, mint az övé. Muháné tud mindent. Nem gyulna-e méltán haragra, ha sejtené, hogy egyetlen leányára vetett szemet? A szegény bányász a gazdag örökösnőre? Szegény fattyu, fuss vissza hegyeid közé s érd be az asszonnyal, ki beéri avval, hogy ajándékokat hordasz neki.

Reggel leverten kelt fel. Leverten, kissé dadogva jelentette be Muhánénak, hogy másnap hazautazik Wardra. Itt az ideje.

Muháné bedugta füleit.

— Süket vagyok. Nem hallottam semmit. Muha méltatlankodott.

— Hová gondol? Hiszen egy hétért nem is érdemes akkora utat tenni!

Bessie ragyogó tekintete gyöngéden pihent a legény zavart arcán.

— Nem uncle Marci... nem szabad még elmennie, mig én ki nem találom, minő ajándékot vegyen nekem! Megigérte!

És Marci nem tudott ellentállni. Megalkudott önönmagával.

— Hát még egy hétig maradok. Egy fájdalmasan boldog hétig. Mi az, egy hét?

Ha arra gondolok, hogy ennek az egy hétnek virágaival kell behintenem az egész, utána következő sivár életet.

És repültek az órák a kedves család körében s kimondhatatlanul boldogan sétált Bessie mellett a tengerparton. De már nem érdekelte se apály, se dagály, se a nagyszerü vidék, nem látta a sziklákat, sirályokat, csak az édes lánykát... csak őt látta.

A tizenharmadik napon, melyet Coney Islandon töltött (oh, te szerencsétlen 13!), alkonyati sétájukon halálos leverten kérdezte Marci:

— Most már tudnom kell, mit vegyek magának... édes Bessie... mert örökké még sem maradhatok itt.

Bessie bársonyos, gyöngéd pillantással cirógatta meg.

— Azonnal tudni fogja. De kérem, mondja meg előbb nekem, miért nem házasodik meg?

— Nem lehet.

— Még mindig szereti azt a csunya Katit, akire én nyolc évvel ezelőtt annyira haragudtam?

— Nem szeretem. Megutáltam. De hát hogy emlékszik arra, hiszen olyan kicsi vót még akkor.

— A gyermekek többet vesznek észre, mint a felnőttek gondolják! Hát ha nem Kati miatt, miért nem lehet?

— Arról nem szólhatok Magának, édes kis Bessie!

— De igen, szólhat! Csakis nekem szólhat! Talán még mindig az bántja, hogy édesanyja helyett egy derék cigányasszony nevelte fel?

— Mit tud arrul, édes Bessie?

— Csak annyit, amennyit az édesanyámnak mondott valamikor. Megvallom, gyermekkoromban volt egy csuf hibám: hallgatóztam és meg is jegyeztem magamnak mindent.

— Istenem!

— Hát nézze, egy jólelkü, okos lány, annál jobban fogja Magát szeretni, mert szerencsétlen gyermek volt. Ne kösse meg Magát, hogy agglegény marad!

— Hagyjuk ezt Angyalom... azt mondja meg... mit kiván ajándékba, mielőtt utnak indulok... már nagyon szeretném beváltani igéretemet.

Bessie édes arcán napfényes mosoly ragyogott, nyilt tekintetében pajkos fény villant fel. Marci karjára fektette finom kis fehér kezét.

— Igen... hiszen éppen arra akarok rátérni! Hát kérem... kedves Marci bácsi, vegyen nekem egy kis arany karikagyürüt... nem muszáj, hogy drága legyen, csak erre az ujjamra jó legyen!

És nehogy a gyürü rendeltetését illetőleg Marcinak kételyei támadhassanak, még hozzá tette: "Maga pedig huzza fel — a párját!"

Marcival egyet fordult a világ... a nyári égbolt lehajlott hozzá mint egy kékselyem sátor s szivére ejtette tüzes napját, elébe szórta ragyogó csillagait.

Pedig csak Bessie kis keze melegitette karját, csak az ő csillagszemei ragyogtak hozzá közel. A legény ebben a boldog káprázatban magához ölelte némán a menyországot, napostul, csillagostul... azaz, hogy Bessiet, ki mint egy cica simult hozzá s csókolta, ahol érte. Jó, hogy a tengerpart elhagyatott részén jártak s nem láthatta senki. Mert ebben a pillanatban senkivel se törődött volna. De a következőben már feleszmélt, zavart és ijedt volt.

— Engedelmet kérek... látja... nem szabad kis lányoknak... igy tréfálni! — tördelte a szót. Azt a karikagyürüt majd megveszi egy Magához illő gazdag legény.

— De én nem tréfáltam! — dobbant Bessie a lábával s haragosnak akart látszani, holott csak lelke mélyéig megindult volt. Senki se illik hozzám, csak Marci bácsi. Még nyolc éves koromban megmondtam, hogy ne busuljon Kati után, majd engem vegyen el, ha megnövök!

— Arra is emlékszik? Drága Lelkem... akkor még nem tudta, mit beszél... még most se tudja. Különbnél-különb emberekre számithat, akiknek származása kifogástalan és tanultak, vagyonosak. Ha én most szaván fognám, valamikor keservesen megsiratná, hogy egy tanulatlan, muzsikusból lett bányászt választott. Adjon egy csókot ...könyörgött forrón... beérem vele egész életemre... aztán küldjön el... mielőtt mégegyszer elvesztem az eszemet.

— Csókot nem adok az ilyen beszédekért! Azt elébb szófogadással kell megérdemelni. Hallgasson ide. Nekem nem kell tanult ember. Kicsi koromban angolul tanitottam... s ugy-e, jól? Most megfogom tanitani a boldogságra. Elvenne-e engem, ha gyári munkásnő lennék?

— El én... egy szál szoknyában.

— Nos... én se vagyok rosszabb. Hozzá megyek egy bányászhoz, aki nem is marad bányász. Örököltem egy szép farmot s azon majd talál elég dolgot. Vegye tudomásul, hogy többé nem "uncle Marci", hanem az én jegyesem!

— Soha... soha se fognak beleegyezni a szülei... magára haragitja őket!

— Nem? Majd meglátja. Siessünk hozzájuk.

Marci azt se tudta, az égben jár-e, vagy a földön, mig a villához értek, szólni se tudott, megnémult a boldogságtól... s attól, hogy nyomban el is vesztheti!

Muha és Muháné a kertben ültek egy fényeslevelü csodálatos, rózsaszin virágu fa alatt. Bessie oda vezette hozzájuk Marcit s megindult komolyan mondta:

— Eljegyeztem magamat uncle Marcival.

Muha kikapta a pipát szájából s felkiáltott:

— No hál' Istennek! Mindig attul féltem, hogy elcsavarja a fejedet valami angol ur, aki aztán nem becsül meg! Okos jány vagy, eszem a lelkedet!

Muháné Marci vállára tette a kezét.

— Akkor hát ezután már nem "mostoha fiam", hanem "édes fiam" s homlokon csókolta a legényt.

Bessie szemei ragyogtak s a menyország ujra leereszkedett Marcihoz. Talán benne Irma is, aki megjósolta, hogy idegen országban gazdag nőt fog elvenni.

Tuláradó szivéből az örömmel egyidejüleg kibuggyant a régi keserüség is.

— Istenem... el se tudom hinni... hogy engem, a fattyut igy szivükbe fogadnak.

— Bárcsak igy tehetnék jóvá minden igazságtalanságot a világon... suttogta Bessie könnyes szemmel.

S Marci a boldogság kábulatában is megértette, hogy a megtestesült jóság fogja kezét, az igazi nő, akinek hihet... akiben bizhat utolsó lehelletéig. S most már tudta, miről lehet az igazit megismerni.

A fattyu felkeresi anyját.

A szerencsétlen világháboru befejeződött s felrobbant Magyarországon a forradalom tüze, mint mikor a földrengés romba dönt egy épületet s a romhalmazból lángnyelvek törnek elő, felfalva mindent, ami még épen maradt. Aztán jött a communismus. Az ellenforradalom, a román megszállás. Hiszen talán szólanom se szabadna ujra ezekről — az unalmig hallottak róluk amerikai testvéreink. De akármennyit is hallottak, bármennyire is velünk éreztek, soha el nem képzelhetik, minő végzetes volt itthon nemcsak az anyagi, hanem a lelki javak pusztulása is. Boldog családok szóródtak szét, mint a pelyva, az érzések kertjéből kiveszett minden szép virág s csak az önzés dudvája nyult fel soha nem látott magasra. Az önérzetes emberek számtalan sebből vérezve tántorogtak, a jók szemében rémület tanyázott, mert a rosszak eldobták álarcukat s leplezetlenül örvendeztek annak, hogy végre eljött az ő idejük, nem ütődnek bele holmi erkölcsi szabályokba, hanem vigan hatjhatják pénzzel megrakott szekerüket éhező, rongyos, didergő tömegek tetemein keresztül.

Ebbe a felfordult hazába szép májusi napon nagyon boldog fiatal házaspár érkezett. Egy félig még gyermek menyecske, akinek szépsége mindenütt feltünést keltett, amerre járt s egy délceg férfi, kinek boldogságtól sugárzott az arca, ha feleségére nézett. De ha elfordult tőle, s tekintete végig siklott az összebombázott Szolnokon, mély bánat látszott rajta. Csak a Tisza, meg a Zagyva ugyanazok... más minden, minden felismerhetetlen. Még a vártemplom tornya se mutat többé az égre, hegyével lefelé forditotta egy bomba.

A "Csisznyikó" apró házai is olyan idegenek. A Dögeiék házát kereste Bagó Márton amerikai farmer. Nem találta. Hogy is találta volna? A románok bombája ugy elsöpörte a vályogépületet, hogy nyoma is alig maradt. Hová lettek Dögeiék? Senki se tudta azok közül, akiktől Marci kérdezősködött. Fásult, fáradt arcu nők csak ennyit feleltek: "Talán elköltöztek, — talán kihalt a család"'

— Menjünk Kincsem a temetőbe... az élőket nem találjuk.

— Igen. De előbb vegyünk két nagyon szép koszorut. A legszebbet veszem meg, a mely csak kapható, a drága Irma mamának, aki megjósolta, hogy én a maga felesége leszek.

De sem üzletben, sem kertészeknél nem kaptak virágot. Ki törődött akkor a virágokkal? A lelkeinket tipró román bocskorok gyalázata tapadt még mindenhez. Az élők nélkülöztek s a holtaknak is le kellett mondaniok a virágokról. Üres kézzel mentek a temetőbe.

Miska cigány sirja összeroskadt, felverte az árvacsalán, a kettős fejfa kidőlt, mert mellőle kimosta az eső a földet. De nagyot nőt rajta a füzfa, a szomoru füz lombja...

Marci megismerte. Letérdepelt. Bessie mellé. Soká imádkoztak s könnyeik hullottak az árvacsalán közzé.

Aztán felkeresték a temetőcsőszt s gazdagon megajándékozták, hogy azonnal hozza rendbe a sirt.

A vén ember készségesnek mutatkozott.

— Nagyon ráérek. Kevesen törődnek most a sirokkal. Különben a Miska cigány sirját mindig felvirágozta, locsolgatta, Mindenszentkor ki is világitotta egy menyecske, még a háboru alatt is... csak a bombázás óta maradt el szegény.

— Ki az a menyecske?

— Biz az urának a uevét én meg nem mondom. A nagybőgősnek, Dögeinek a jánya vót.

— Hiszen ma végig jártam az egész Csisznyikót, hogy megtaláljam Dögeiéket, mit tud róluk?

— Csak annyit, amit az egész város tud. De tán csak nem atyafiok az ur... megkövetem, ha a szám sérteni tanálja... iszen látom, hogy nem cigányforma... csak azér kérdem, mer atyafinak nehéz az ilyet meghallgatni.

— Mondja el, jó ember, amit tud róluk. Ismertem Dögeiéket, de rokonuk nem vagyok.

— Hát az ugy van, hogy az öreget megkinozták, felakasztották az olájok, ráfogták, hogy kémkedett utánuk. Sokan aszondják, hogy csakugyan kémkedett. Az is lehetséges. A muzsikusoknak akkoriban nem vót keresetük... élni meg csak kell, pénzért mit meg nem tesz a megszorult ember!

— Szegény Dögei... gyalázatos halállal mult ki a világból. És Ruzsi? Vele mi történt?

— Hát neki vót mán két kis családja... ikrek. Olyan négy esztendős formák. Egymás mellett aludtak. E még akkor történt, mikor a vörösök innen lütték az olájokat, azok meg a Tisza tulsó partjáról visszalütték. Ide is, oda is hullottak a bombák. Egy a Dögei Ruzsi alvó két kis gyerekinek elvitte a fejit, a Ruzsi szemeláttára. Neki nem esett baja, de ahogy meglátta a gyerekeit fej nélkül, megzavarodott. Az anyja aztán elment vele innet, nem tom hová.

Marci elsötétült arccal hallgatta ezt a megrázó elbeszélést.

— Ruzsi, az örökké kacagó, fehérfogu, tág lelkiismeretü, jószivü Ruzsi, tébolyodott anya! Uram, Istenem, de nehéz a te kezed, mikor sujtasz vele!

Elbucsuztak a temetőcsősztől, azzal, hogy megnézik a rendbehozott sirt, mikor visszajönnek Derzsről. Mert oda késsültek. Marci minden áron hirt akart hallani keresztanyjáról, gyermekeiről, kikkel egyszer együtt játszott s különösen az aranyos Sárikáról, ki azóta talán férjhez is ment.

(Folytatása következik.)

Deardorff-Sisler Co.
HUNTINGTON'S STYLE CENTER
424-34 NINTH STREET

MAGYAR BÁNYÁSZOK FIGYELMÉBE!

A legszebb kész női ruhák, felöltők, füzők, blousok, szoknyák, sweaterek, női kalapáruk, kalapdiszek, gyermek és csecsemő kelengye.

Himzések, csipkék, harisnyák, selyem, gyapott alsóruhák, batisztok, organtin, előnyomott kézi munkák és minden más áru, ami hölgyeknek szükséges.

Férfi harisnyák és zsebkendők nagy választékban.
REMEK SZŐNYEGEK.

Jelszavunk: Elsőrangu árut adjunk és pontosan szolgáljuk ki vevőinket.

Postautján küldje be rendeléseit MARY JANE, HUNTINGTON, W. VA. cimre és biztosithatjuk, hogy meg lesz elégedve kiszolgálásunkkal.

JÁTÉK KÖZBEN MEGMÉRGEZTE MAGÁT EGY KISLEÁNY HORGOSON.

Jenei horgosi vasuti őr Hilda nevü kis leányka estefelé tért haza a játékból és szülei legnagyobb megdöbbenésükre a részegség jeleit tapasztalták rajta. Rosszat sejtve rögtön orvost hivattak, ki a jelekből bellandona mérgezést állapitott meg. A kisleány valószinüleg játék közben eddegélte meg, mitsem sejtve, ennek a mérges növénynek a termését. A rögtön alkalmazott orvosi segély elejét vette ugyan a komolyabb következményeknek, a szerencsétlen kisleány állapota azonban igy is sulyos.

(Hirlap Sabadka.)

MEGGYILKOLTAK EGY ÖREGASSZONYT.

Hajdunánáson meggyilkolták özv. Máthé Jánosné vagyonos öregasszonyt. A nyomozás megállapitotta, hogy rablógyilkosság történt. A gyilkos fejszével vágta fejbe áldozatát s azután kirabolta. A rendőrség már nyomon van.

(Pesti Hirlap.)

BORZALMAS RABLÓGYILKOSSÁG AZ ORSZÁGUTON.

Péter Lajos 68 éves cigány együtt iddogált Rugonfalván egy korcsmában egy 21 év körüli cigánysuhanccal. Két liter pálinka elfogyasztása után az öreg cigány felszedelőzködött s elindult hazafelé. Kiskede udvarmegyei községbe. A fiatal suhanc az öreg cigány ellenzése dacára melléje szegődött azzal az érveléssel, hogy a dülöngő embert nem hagyhatja magára. Kötekedve haladtak az uton s mikor a kedei határban egy erdő alá értek, a fiatal cigány elővette baltáját s ezzel hátulról ugy fejbe vágta az öreget, hogy a feje kétfelé esett. A gyilkosság végeztével aztán kivette Péter Lajos zsebéből ennek háromezer lejt tartalmazó pénztárcáját, lehuzta lábáról az uj pár csizmát és uj kalapját is elvette, utána pedig bedobta a hullát egy kutba s ő maga-más irányban eltünt. A kutba dobott hullát, mely orvosi vélemény szerint mintegy hat napig volt ott a vizben, a körülötte játszó falusi gyermekek egyike vette észre.

(Brassói Lapok.)

"SZÁLLJ ALÁ A POKLOKRA"

Biró László fiatal rozsfalvai gazda összeszólalkozott feleségével, miközben az élesnyelvü menyecske urát a poklok fenekére kivánta. Az elkeseredett férj szószerint vette a kivánságot és — felakasztotta magát. Szerencsére az asszonyka idején észrevette, hogy a perpatvar milyen eredménnyel járt, levágta urát a kötélről s az élesztési kisérletek sikerrel jártak: a poklokra alászálliott ifju férj vissza tért az élők közé.

(Prágai Magyar Hirlap.)

ELÁSTA GYERMEKÉT.

Tóth Ugyonka Józsefné Hodik Erzsébet tornyospusztai lakost följelentette szomszédja, hogy újszülött gyermekét megölte és elásta. A följelentés alapján a rendőrség azonnal kiszállt a helyszinre és följásták a konyha padlóját hova a bünös anya elrejtette gyermekét. A csecsemő holtteste már oszlásnak indult, minek láttára a gyermek gyilkos anya bevallotta, hogy ő ölte meg gyermekét. Tóth Ugyonkánét letartóztatták

(Zentai Ujság.)

KÉSZPÉNZDOLLÁRT KÜLDHET MAGYARORSZÁGBA

és az elszakadt részekre postán és sürgönyileg is.

HAZAI JOGÜGYEKET legpontosabban intézünk elsőrangu hazai ügyvédek utján.

HAJÓJEGYEK a legjobb vonalakra.

AFFIDAVITOK pontos készitése.

BETÉTEKRE 3 százalék kamatot fizetünk.

HIMLER STATE BANK
HIMLERVILLE, KENTUCKY

MI UJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmult héten 6 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Pénteken délután tartották a himlervillei szülők a tanitókkal értekezletüket és elhatározták, hogy együttes testületet alakitanak a gyermekjóléti intézmény fejlesztésére.

Az uj egyesület elnökéül Mrs. Nunant, alelnökéül Mrs. Lángot, pénztárnokául Mrs. Somogyit és titkárául Miss Monarchot választották.

December 19-én este hét órakor az iskola növendékei karácsonyi játékokat mutatnak be.

ÉRTESITÉS.

Tisztelettel értesitjük Himlerville lakosságát, hogy a nagy karácsonyi játékvásár a Kompánia Store feletti helyiségben már kezdetét vette.

Ez idén is szebbnél-szebb játékok egész tömegét hozattuk és igy bőséges választékunk van. Az árakat olyan alacsonyan szabtuk meg, hogy annál olcsóbban sehol sem kaphatja azt.

Igyekezzék mindenki szükségletét mennél előbb beszerezni, mig alkalma van nagy tömegből választani.

Nézze meg raktárunkat mennél előbb.

Egyben azt is közöljük, hogy december 17-én nagy kiárusitást rendezünk férfi és női ruházati cikkekből. Nagy mennyiségben kaptunk erre az alkalomra New Yorkból kész női ruhákat, blousokat, kabátokat, sweattereket, alsóruhákat, harisnyákat, gyermekruhákat, férfiingeket, alsóruhákat, pamutokat stb., stb.

Az árak olyan alacsonyak lesznek, hogy ilyen árban sehol sem tudja azt megvenni.

HIMLER COAL CO. áruüzlete.

BOSZORKÁNY-TÁNC

lesz pont éjfélkor, Sylvesterkor, Himlervillen, a rézbanda álarcos bálján.

Az ördög személyes vezetésével fognak megjelenni — mint a rézbanda vezetőségével tudatták —, mert egyszer amugy magyarosan ki akarják magukat mulatni.

Jöjjön el Ön is erre a mulatságra, várja meg e bus esztendő után vigan az ujat.

Olyan mulatságban, mint Himlervillen Sylvester éjjelén a rézbanda bálja lesz, nem lehet minden nap része.

Második évfolyam!

KIS MAGYARORSZÁG

(himlervillei helyi híradó)

legujabb száma megjelent.

Szerkeszti: KOLOS LEO.

Megjelenik havonként kétszer. Mindenkit érdekel Himlerville, a magyar bányaváros helyi eseményei, a himlervillei magyarok élete és az a sok szép és hasznos olvasmány, ami a Kis Magyarországot oly tartalmassá teszi.

Előfizetési ára egy évre $1.00
Magyarországba $1.50

KIS MAGYARORSZÁG
Himlerville, Kentucky.

KISHIRDETÉSEK.

ELADÓ jutányos áron több kisebb és nagyobb farm 3, 4 és 6 szobás szénnel nagy ipari városok közelében, jó épületekkel, jó utak mentén, valamint jó házhelyek a gyárak közelében, ahol a jövő évben a U. S. Steel Corporation Co. a gyárat nagyobbitja, azonfelül van több kisebb gyár és mindenféle ipartelep. Érdeklődők irjanak az alábbi cimre magyarul: Steve Barkar, Box 241, Ellwood City, Pa. okt. nov. dec.

KERESEM Siki Andrást, volt Oak Creek Coloradoi lakost. Két lotjára van vevő. $600.00-t kaphat érte. Irja meg, mennyiért adja el. Steve Despod. Box 125, Oak Creek, Colo. dec. 11. 18

5 DARAB 5 éves Himler Coal Co. részvény, mindenféle járulékával, darabonként 120 dollárért eladó. Érdeklődők irjanak a tulajdonosnak. Cím: John Molnár, R. 3. Fairgrove, Mich.

TÁRSAT keresek jómenetelü üzlethez. A cimet érdeklődők megtudhatják a kiadóhivatalnál.

- Logan -
Jewelry Co.
LOGAN, W. VA.

Kitünő órák, ékszerek, hangszerek, lemezek, trankok, bőröndök, táskák nagy raktára.

Ajándék tárgyak nagy választékban.

Különös gondot forditunk órák javitására.

A MAGYAROKAT figyelmesen szolgáljuk ki.

MAGYAR TESTVÉREIM!

Ha becsületes és jó kiszolgálást akartok, térjetek be hozzám. 19 év óta szolgállak ki benneteket becsületesen, ezentul is ezt fogom tenni.

TISZTA SZOBÁK, JÓ MAGYAROS ÉTELEK.

Kérem a magyarság pártfogását.

MRS. M. MILLER
KEYSTONE, W. VA.

EAGLE SALVAGE CO.

(Üzletünk Salczer János magyar kereskedő mellett van.)

APPALACHIA, VA.

Női, férfi és gyermekruhák. Rőfösáruk, cipők, kalappk. Mindenféle ruházati cikket kaphat nálunk.

A legolcsóbb árak!
Pontos kiszolgálás.

MAGYAR BÁNYÁSZOK OTTHONA
Logan, West Virginia.

Ha Loganba jön és valódi tisztán készitett jó magyar ételeket akar enni, okvetlenül keresse fel a Magyar Bányász Otthont.

HUSITÓ ITALOK.

A magyar bányászok pártfogását kéri

Doll Zsigmond
tulajdonos.

Magyar Testvérek!

Én vagyok az egyedüli magyar bankár ezen a vidéken.

Ne menjen idegen, ismeretlen helyre, jöjjön hozzám, ahol becsületes, lelkiismeretes kiszolgálásban részesül.

Hajójegy. Pénzküldés.
Közjegyzői ügyek.

STEPHEN EPERJESSY
Bankár
319 BROAD STREET,
JOHNSTOWN, PA.

STATE BANK AND TRUST CO.
ELM GROVE, W. VA.

NE KÜLDJÉTEK pénzeteket idegen helyre.
NE MENJENEK kis gyönge bankba.
JÖJJENEK e vidék legerősebb bankjába hozzánk.
BETÉTEK után 4 százalék kamatot fizetünk.
HAJÓJEGYEK NOTARY
PÉNZKÜLDÉS
FORGALOM $2,000,000.00

KARÁCSONYRA A LEGSZEBB AJÁNDÉK A KÖNYV!

Györök Leo. Lázadó hajósnép 1.20
Grimm. Legszebb mesék (diszkötés) 1.20
Heresi: Jelki András .... —.85
Hoffman Ferenc: A talizmán ..... —.50
— Frigyes és Nácl .... —.50
— Küzdelmek .... —.50
— Nehéz idők .... —.50
— Viszontagságok a tengeren ...—.50
Jókai Mór: Magyar Nemzet története I., II., III. (diszkötés) .... 5.—
Lamb Károly: Shakespeare mesék —.70
Lampérth: A magyar katona 1.20
Mark Twain: Tamás urfi léghajón (kötve) .... 1.—
— Tamás urfi mint detektiv (kötve) .... 1.—
May Károly: Az Inka öröksége ... 1.50
Molnár Ferenc: Pál utcai fiuk (kötve) 1.50
Pásztor Árpád: Princess .... —.75
Rákosi Viktor: Korhadt fakeresztek (kötve) .... —.85
— Uj fakeresztek .... —.75
Rhoden Emma: A kis makrancos mátkaság 1.20
— Makrancos Erzsike házassága 1.20
Rudyard Kipling: Történetek az őserdőből (diszkötés) 1.20
Selenszky: A jövő világából 1.20
Stevenson: A kincses sziget (keménykötés) 1.00
Sztrokay Kálmán: Hires feltalálók 2.00
Tábori: A csodásAtlantisz .... —.80
— Becsület és hüség (diszkötés) . 1.20
Tóth Kálmán: Világlátók (kötve) 1.20
Vágó: Münchausen báró kalandjai 1.20
Zöldi M.: Világjáró Lábas Péter (diszkötés) 1.50

Küldjön be 10 centes cimet és $5.00-t, és mi küldünk önnek 50 rendkivüli érdekfeszitő regényt.

Kérje részletes könyv-, lemez-, kotta- és zongorahenger árjegyzékünket.
Rendeléseket utánvéttel is küldünk.

KEREKES BROS.
Amerika legnagyobb könyv és zeneműkereskedése
Főüzlet:
208 East 86th Street
NEW YORK, N. Y.

DR. EUGENE L. YOUNQUE

Orvos és sebész

Rendelő a Mr. HERBRUN szabó üzlete felett, az állomással szemben.
Évek óta szolgálom a magyarságot és kérem továbbra is pártfogásukat.

WELCH, WEST VIRGINIA.

MAGYAR BÁNYÁSZOK FIGYELMÉBE!

Tisztelettel értesitem a magyar bányászokat, hogy az ujonnan berendezett

COLUMBIA HOTELT

átvettem és azt tovább folytatom.

Minden törekvésem arra irányul, hogy honfitársaimat minden tekintetben kielégitsem.

Tiszta szobák, KITÜNŐ MAGYAR ÉTELEK minden időben kaphatók. Okvetlenül keressen fel, ha Huntingtonba jön.

NÉMETH ZSUZSANNA
7 Ave & 10 St. sarok
HUNTINGTON, WEST VIRGINIA.

SANTAL MIDY

Hugycső HURUT ellen.

FÉRFIAK óvjátok meg magukat a nemi betegségektől

SANYKIT

KIZÁRÓLAG férfiak használatára. Legbiztosabb oltalmat nyujtja. Nagy tubus 35c. Kit (4 darab) $1.00. Kapható minden drugstórban vagy San-Y-Kit Dept. B 93 BECKMAN ST., NEW YORK, CITY. Irjon körlevelünkért.

NGL
NORTH GERMAN LLOYD

MAGYARORSZÁGBA ÉS VISSZA BRÉMÁN ÁT

A legnagyobb német gőzös

COLUMBUS

nevü hajón vagy ezen vonal más hajóin

Csak Nyolc Napi Tengeri Ut

Kitünő 3-ik osztályu fülkék és társalgó

Amerikai lakós nem polgárok 12 hónapon belül akadálytalanul visszatérhetnek.

32 BROADWAY, NEW YORK, vagy bármely más helyi ügynöknél.

HA JÓ RUHÁT AKAR

mérték szerint kitünő szövetből, akkor forduljon hozzám. Személyesen meglátogatom a magyar bányatelepeket.

Áraink mérsékeltek. Jó állásról kezeskedem.

ÁDÁM BÁLINT
férfiszabó
WILLIAMSON, W. VA.

Magyar Bányászok!

Ne csináltasson ruhát mindenféle futóbetyárral. Jöjjön be hozzám, aki évek óta becsülettel szolgálja ki.

Elsőrangu munka. OLCSÓ ÁRAK.

JOHN ALTMAN
magyar szabó
61 MARKET STREET,
Pennsylvania Depot mellett.
BROWNSVILLE, PA.

Dr. O. M. WHITT
fogorvos
Dr. W. F. McCOY utóda.
MATEWAN, W. VA.

MAGYAR BÁNYÁSZOK! Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgállak ki benneteket. Mindig jó és becsületes munkát végeztem.

Ha bármire van szükségtek, gyertek hozzám.

Mi megtakaritunk Önnek sok pénzt, ha nálunk csináltatja fogait!

A legjobb anyagokból készitünk minden munkát a következő árakért:

22 karátos aranyból koronát...$ 6.00
Hidmunkát foganként ....$ 6.00
Plate munkát $15.00
Ezüst tömést ....$ 1.50

VIZSGÁLAT INGYENES!

Minden munkáért felelősséget vállalunk.

IRODAI ÓRÁK:
Reggel 8-tól este 8-ig.
Vasárnap délután 1-ig.

Dr. R. F. Coleman
(Dr. L. C. Witten utóda)
fogorvos
Chafin Bldg.
LOGAN, W. VA.

Himlervillei magyar testvérek!

A legjobb takarmányokat tartom raktáron és házhoz is szállitom.

Mindenféle élelmiszereket, friss hus, felvágottak, bányászkellékek, ünneplő és munkáscipők legjutányosabb árban kaphatók nálam.

Pontosan és tisztességesen szolgálom ki vevőimet.

GURDON KÁROLY
legrégibb vegyeskereskedő
Himlerville, Kentucky.

ASZTMA

(NEHÉZ LEGZÉS)

Hány álmatlan éjszakát és hány kellemetlen percet okozott önnek ezen makacs betegség? Akar szabadulni e bajától?

Irjon a "Tuberast" könyvecskéért. Ingyen küldjük. Levelét cimezze:

TUBERAST CO.
2141 5th AVENUE
Dep. B., New York, N. Y.

MAGYAR BARÁTAIM!

Ne menjenek idegen helyre, amikor itt is van egy erős, megbizható bankjuk.

ELFOGADUNK BETÉTEKET.

Küldünk pénzt a világ minden részébe.

Pontos, megbizható, lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.

FIRST NATIONAL BANK
D. INO M. COOK, pénztárnok.
Kimball, W. Va.

MAGYAR TESTVÉREIM!

Ha Morgantownba jártok, el ne kerüljétek a legjobban berendezett magyar vendéglőt. Tiszta szobák. Jó izü ételek és finom kiszolgálás. Azonkivül kaphatók mindenféle gyógyszerek, dohányok, imaknyvek, regények stb.

Pénzküldés, hajójegy és közjegyzői irodánkat Kálnay J. Bertalan ur vezeti s minden időben készségesen szolgálatjára áll magyar testvéreinknek.

Szives pártfogásukat kéri:

KÁLNAY J. BERTALAN,
közjegyző.

A. BAKOS,
tulajdonos.
1216 University Ave
MORGANTOWN, W. VA.

THE PEOPLES BANK
APPALACHIA, VA.

Helyezze el nálunk betétjét

4%

kamatot fizetünk.

Az óhazába gyorsan és pontosan utalunk át pénzt.

Figyelmesen szolgáljuk ki ügyfeleinket.

PAPRIKA

Valódi óhazai paprika nálam kapható.

FONTONKÉNT 70 CENT.

5 fontos rendelésnél a postaköltséget mi fizetjük.

Küldje be megrendelését a következő cimre:

JOHN FÜLÖP
PITTSBURGH, PA.
410—III. AVE

BLOOM'S
Big Department Stores
Appalachia — Coeburn, Norton, Virginia.

Mi árusitjuk a világhirü WALK-OVER cipőket.
ÜZLETEINK LEGNAGYOBBAK A VIDÉKEN.

Magyar Bányászok!

Ne csináltasson ruhát mindenféle futóbetyárral. Mert ez vagy nem szállitja, vagy becsapja.

JÖJJÖN HOZZÁM. Én elsőrendű munkát adok.

ÁRAIM OLCSÓK.

Magyarul beszélünk.

JOS. F. STERBA, szabó
War, W. Va.

Hungária pipadohány

Káka tövén költ a ruca.
A Hungária Dohány nem megy uncra.
Csak 5 és 16 fontos csomagokba.
Hogy jusson bőven a csibukba.
János gazda ne várjon hát,
Töltse meg a makra pipát.
Vegyen egy próbát belőle.
Nem szív mást majd ezentúl.
Otven cent fontjának ára,
Akár erős, akár gyenge,
Szép pipát is kap melléje.

Hungarian Tobacco MANUFACTURING
186 Pine St. Bridgeport, Conn.

EGYLETI KALAUZ.

I. KINIZSI PÁL MAGYAR BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

1-ső fiókjának tisztikara:

Alakult 1922 október 22.

Elnök: Smajda Ferenc, jegyző: Rubis Demeter, titkár: Soltész János, Box 264, Vintondale, Pa., pénztárnok: Juhász Lajos, számvevő: Neste Péter, ellenőr: Szűcs Dániel.

Expedit, Pa. fiókjának tisztviselői: Elnök: Kriston János, alelnök: Bok István, jegyző: Bortnyik János, titkár: Krivulka Márton, Box 136, Expedit, Pa., kihez minden egyleti levél cimzendő, pénztárnok: Rojtos László, zászlótartó: Bok stván, ajtóőr: Czipó János, bizottsági tagok: Kreston János, Szabó Lajos és Krivulka Márton. Gyűléseit minden hó 4-ik vasárnapján tartja.

Yatesboro, Pa. fiókjának tisztviselői: Elnök: Csobádi József, alelnök: Ragály Miksa, titkár: P. Kovács Sándor, Box 202, Yatesboro, Pa., pénztárnok: P. Kovács János, számvevő: Mátyus Sándor, beteglátogató: Dudás János, hármas bizottság: Ragály Miksa, Mátyus Sándor, Zubriczky János, zászlótartó: Beresznyák József. Gyűléseit tartja minden hó második vasárnapján.

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

Alakult: 1903 október hó 1-én.

Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

A főtisztikar:

Főelnök: Németh János, Post Box 224, Gary, W. Va. Főtitkár és főjegyző: Gönczy Bertalan, Post Box 384, Gary, W. Va., minden egyleti levél hozzá küldendő. Főpénztárnok: Garay János, Post Box 1, Filbert, W. Va. Főellenőr: Lengyel Imre, Box 394, Gary W. Va. Szertárnok: Németh Ferenc, Gary, W. Va. Hármas bizottság: Lengyel Imre, Dandik István, Tóth András. Ajtóőr: Szurcsik János.

1-ső osztály, Filbert, W. Va.

Elnök: Horváth János, titkár: Buzsik József, Box 91, Filbert, W. Va., minden egyleti levél hozzá küldendő; zászlótartók: magyar: Kun István, angol: Tóth András.

2-ik osztály, Gary, W. Va.

Elnök: Dandik István, titkár és jegyző: Lengyel Imre, Box 349, Gary, W. Va., egyleti levelek hozzá küldendők, pénztárnok: Németh Ferenc (vidéki tagok által a tagsági dijak hozzá küldendők), Box 224, Gary, W. Va., pénztári ellenőr és ajtóőr: Szurcsik János.

3-ik osztály, Pageton, W. Va.

Elnök és titkár: Valach Vendel, Box 23, Pageton, W. Va., pénztárnok: Szathmáry Márton, Kolarics István, Pageton, W. Va.

4-ik osztály, Rem, W. Va.

Elnök és titkár: Hajzer József, Box 322, Gary, W. Va., pénztárnok: Szász György, Box 312, Gary, W. Va.

5-ik osztály, Manbar, W. Va.

Titkár: Puskás László, Box 323, Manbar, W. Va.

6-ik osztály, Red Jacket, W. Va.

Elnök: Kondor József, titkár: Bauer János, kihez minden egyleti levél küldendő, jegyző: Catz Henrik, ellenőr: Koos Bálint, pénztárnok: Veres István, Box 64, Red Jacket, W. Va., beteglátogató: Balogh Bálint, ajtóőr: Molnár János.

A fentnevezett egylet alapszabálykivonata:

Az egylet székhelye: Gary, W. Va. II-ik szakasz, 4-ik pontja. A tagok felvétele: Ezen egyletnek tagja lehet minden tisztességes magyar ember és nő; férfi 16—50 éves korig bezárólag, nők 16 éves kortól 45 éves koráig bezárólag, 40 éves felüli nők tartoznak életkorukat keresztlevéllel, utlevéllel, vagy más bizonyitó okmánnyal igazolni.

5-ik pont: Azok, akik óhajtanak az egyletünkbe beállani vagy belépni, tartoznak orvosi bizonyitvánnyal egészséges állapotukat igazolni.

7-ik pont: Beállási dij 16 évestől 30 éves korig $3.50; 30—40-ig $4.50; 40—50-ig bezárólag $6.00. A nők is abban a kedvezményben részesülnek, mint a férfiak.

II-ik szakasz, 9-ik pont: Minden tag fizet az egylet pénztárába 1 dollár 50 cent havi dijat, mely betegsegélyre forditandó, ennek ellenében az egylet fizet $10.00 heti betegsegélyt.

10-ik pont: Minden tag köteles az elhunyt tag után $1.50 haláleseti dijat fizetni, mert ahány tagja van az egyletnek, annyi $1.50-t kap a megnevezett örökösei, mindaddig, mig a tagok száma az 1000 tagot meg nem haladja. Ezután kivetés utján történik.

11-ik pont: Minden egyes tag a haláleseti járulékot tetszése szerint hagyományozhatja, akinek akarja.

12-ik pont: Az egylet fizet minden beteg tagjának 6 havi egész segélyt, heti 10 dollárjával és hat havi fél segélyt, heti 5 dollárjával. Azon tag, aki a tiz napot nem töltötte be, az betegsegélyre igényt nem tarthat.

A fent nevezett Egylet működhet az Egyesült Államok bármely részébe (kivéve Canadát).

Gönczy Bertalan, főjegyző

HUNYADI MÁTYÁS M. M. B. S. EGYLET — HIVATALOS LAPJA A MAGYAR BÁNYÁSZLAP.

Központi osztály:

Központi elnök: C. Szabó János, Box 156, Sagamore, Pa.

Központi alelnök: Jaskó Antal, Clymer, Pa.

Központi titkár: Stefán János, Box 32, Eleonor, Pa., kihez az egyletet érdeklő levelek és jelentések küldendők.

Központi pénztárnok: Kish Péter, Box 695, Rossiter, Pa., kihez a egyleti pénzek küldendők.

Központi főellenőr: Id. Németh József, Box 125, Monaville, W. Va., kihez az ellenőri jelentések küldendők.

Központi ellenőr: Lezsák János, Box 24, Clymer, Pa.

1-ső osztály, Eleanor, Pa.

Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Bodnár István, titkár: Zon György, pénztárnok: Dankovcsik István.

2-ik osztály, Deegan, Pa.

Gyűléseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Elnök: Imre János, titkár: Sepsy István, Box 27, Deegan, Pa., pénztárnok: Laktatos János.

3-ik osztály, Rossiter, Pa.

Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Makatura András, titkár: Gajdos Dániel, pénztárnok: Kiss Péter. Az osztály cime: Kiss Péter, Box 695, Rossiter, Pa.

4-ik osztály, Clymer, Pa.

Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Tóth József, titkár: Lezsák János, pénztárnok: Jasko Antal. Az osztály cime: Lezsák János, Box 24, Clymer, Pa.

5-ik osztály, Hellwood, Pa.

Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Pethő Lajos, titkár: Csordás István, Box 263, Hellwood, Pa., pénztárnok: Pethő Lajos.

6-ik osztály, Adena, Ohio.

Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Osztály vezető: Bartók Dániel, Box 163, Adena, Ohio.

7-ik osztály, Heasting, Pa.

Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezető: Lipóczky János, Box 199, Heasting, Pa.

9-ik osztály, Soldier, Pa.

Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezető: Dombi László, Box 46, Soldier, Pa.

10-ik osztály, Lynch, Ky.

Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gulovics János, titkár: Király Ferenc, Box 6, Benham, Ky., jegyző: Pele András, ellenőr: Zvornyik László, pénztárnok: László András.

12-ik osztály, Columbus, Ohio.

Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Mogyorósi Mihály, alelnök: Kaló András, titkár: Pápai Sándor, 315 Bartham Ave, Columbus, Ohio, pénztárnok: Papp András, jegyző: Spingár János.

14-ik osztály, Monaville, W. Va.

Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Piri Sándor, alelnök: Szalay Mátyás, titkár: Üveges Sándor, pénztárnok: Veszprémi Sándor, jegyző: Dömös Imre. Osztálycim: Üveges Sándor, Box 125, Monaville, W. Va.

15-ik osztály, Dehue, W. Va.

Gyűléseit tartja minden hó második vasárnapján.

Elnök: Dobai György, alelnök: Szabó Gyula, titkár: Gál István, Box 46, Dehue, W. Va., pénztárnok: Geleszner István, Box 47, Dehue, W. Va., jegyző: Szabó Mihály, pénztári ellenőr: Sebestyén István, hármastagu bizottság: Balogh István, Szűcs András, Bertalan János, beteglátogató: Tóth István, ajtóőr: Rigó Mihály.

Tagokat felvesz 15 és 50 év között a fent nevezett osztályok utján. Uj osztály bármely helyen alakitható 13 taggal.

Érdeklődők forduljanak a központi titkárhoz, aki szivesen szolgál felvilágositással.

WILKES-BARREI I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BETEG-SEGÉLYZŐ EGYLET.

Alapittatott 1892 február 27-én.

Gyűléseit minden hónap második vasárnapján tartja a West Marei [illegible] gyar református templom alatti iskola termében.

Elnök: Nagy József, jegyző: Mazalin Ferenc, pénztárnok: Fekete József, titkár: Szabó Pál, tagokat értesitő: Kulár Imre, zászlóvivő: Bódi István, beteglátogató Wilkes-Barren és környékén: Nagy József, Hannoveren: Csizmás József, ajtóőr: Novák József.

Az egylet együtt tartja gyűlését a Magyar Segélyző Szövetséggel, ahol D. Kovács János egy külön asztalnál szedi a tagdijakat, mint a Szövetség 5-ik osztályának ügykezelője.

Róna Ármánd főképviselőnk, a Magyar Bányászlapot az egész ország területén minden tekintetben képviseli.

KÉPVISELŐINK:

VIRGINIA
Könözöl Antal, Reda, Va.
Kardos Mihály, Toms Creek, Va.
Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va.
Szabó István, Dante, Va.

KENTUCKY
Szaniszló Lajos, Majestic, Ky.
Szónoczky József, Lynch Mines, Ky.
Varga Sándor, Stone, Ky.

WEST VIRGINIA
Bányai István, Pursglove, W. Va.
Hegedüs János, Edgardon, W. Va.
Horváth Bertalan, Close, W. Va., Berryburg, W. Va., Galloway, W. Va.
Huszár István, Adamston, W. Va.
Imre Mátyás, Thorpe, W. Va.
Jacsó József, Kimball, W. Va.
Katak P. Antal, Maidsville, W. Va.
Kató Antal, New hall, W. Va.
Kovács István, Ethel, W. Va.
Lengyel János, Louise, W. Va.
Melegh Imre, Glen White, W. Va.
Nagy Károly, Short Creek, W. Va.
Pántlikás Bálint, Triadelphia, W. Va.
Paul István, Jenkins Jones, W. Va.
Posvék Lajos, Lochgelly, W. Va.
Puskás János, Manbar, W. Va.
Soltész Péter, Elm Grove, W. Va.
Szabó A. János, Lyburn, W. Va.
Tábory Oszkár, Logan, W. Va.
Tóth József, Dehue, W. Va.
Turi Lajos, Glen Alum, W. Va.
Vajda Gedeon, Masontown, W. Va.
Weszprémi Sándor, Monaville, W. Va.

PENNSYLVANIA
Bakos Gyula, La Belle, Pa.
Benkő János, Cherryville, Pa.
Csordás János, Star Junction, Pa.
Csordás István, Hellwood, Pa.
Darnay József, Fredericktown, Pa.
Eperjessy István, Johnstown, Pa.
Fekete József, Edwardsville, Pa.
Feleki Sándor, Shickshiny, Pa.
Gargóczy Ferenc, Mt. Carmel, Pa.
Gyurke Mihály, Nattleton, Pa.
Hegedüs István, Daisytown, Pa.
Horváth István, Commodore, Pa.
Korody József, Jerome, Pa.
Kis András, Pleasant Unity, Pa.
Kis István, Hillcoke, Pa.
Klamarton József, Library, Pa.
Kriston Lajosné, Berlin, Pa.
Lázár Lajos, Kulpmont, Pa.
Lukács János, Gallitzin, Pa.
Mester János, New Genoa, Pa.
Mészáros Bertalan, McAddo, Pa.
Molnár Áron, Ruthford, Pa., Beaverdale, Pa., Lloydell, Pa., Windber, Pa., Scalp Level, Pa.
Molnár András, VanMeter, Pa.
Molnár Gyula, Indianola, Pa.
Miners Exchange Bank, Brownsville, Pa.
Novák Lajos, Elizabeth, Pa.
Nagy József, Masontown, Pa.
Nagy Kálmán, Iselin, Pa.
Ragályi M., Yatesboro, Pa.
Szabó András, Ellwood City, Pa.
Szanyo Mihály, Burgettstown, Pa.
Toszky Mihály, Jenners, Pa.
Üveges Balázs, Nanty Glo, Pa.
Várnay Imre, Uniontown, Pa.
Veréb István, Braznell, Pa.
Veres B. Lajos, Indiana, Pa.

MICHIGAN
Trimai József, Detroit, Mich.

INDIANA
Bodnár Péter, Clinton, Ind.
Szobonya István, Terre-Haute, Ind.

ILLINOIS
Fürjes Ágoston, Orient, Ill.
Miklósik Pál, Aurora, Ill.
Pálur János, Westville, Ill.
Soltész Pál, Buckner, Ill.
Takács József, Divernon, Ill.

OHIO
Bányász József, Tiltonville, Ohio.
Burdehán Mihály, Bradley, O.
Fekete Mihály, Herrick, O.
Keczán Sándorné, Columbus, O.
Kovács János, St. Clairsville, O.
Tóth Károly, Morray City, O.
Tóth István, Rayland, O.

NEW MEXICO
Sági István, Gardiners, N. Mex.

COLORADO
Fodor Vilmos, Camp Shumway, Colo.
Kovács Gyula, Farbes, Colo.

LOUISIANA
Kapus Márton, Hammond, La.

WYOMING
Csapó János, Rocke Springs, Wyo.

Az Egyesült Államok egész területén
BARNA B. DEZSŐ
SZÉCSKAY GYÖRGY

West Virginia és Virginia:
RÓKA FRIGYES

New York és New Jersey:
DEMETER K. JÓZSEF